COLONIAL OFFICE CAPE TOWN

De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 50. KAAPSTAD, ZATURDAG, 27 NOVEMBER 1880. NO. 4,668

ZUID- EN OOSTAFRIKAANSCHE

KONINKLIJKE MAILDIENST.

De Stoombootmaatschappij "UNION" (GELIMITEERD).

De Stoombooten dezer Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar

ENGELAND,

via Madeira, om den anderen Dingsdag, te St. Helena en Ascension aanleggende op bepaalde tusschentijden.

GERMAN, Kapt. WATT, 23 November.
TEUTON. Kapt. MANNING, 29 November.
NUBIAN, Kapt. GAINSBRIDGE, 7 December.
PRETORIA. Kapt. TRAVERS, 21 December.
DURBAN, Kapt. WALLEIGH, 18 Jan. 1881.

NAAR DE KUSTHAVENS EN NATAL

Vertrekken zij om de veertien dagen, na aankomst van iedere Stoomboot van Engeland, en eens in iedere 28 dagen wordt de dienst uitgestrekt van Natal naar

ZANZIBAR,

te Delagoabaai, Inhambane, Quillimane en Mozambique aanleggende.

Retourkaartjes worden uitgereikt tegen verminderde Prijzen.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek bij de Kantoren der Maatschappij, in de Adderleystraat.

THOS. E. FULLER,
Direkteur Generaal voor Zuid Afrika.

Naar Engeland via Madeira.

DE Kon. Maalstoomboot TEUTON, E. MANNING, Gezagvoerder, zal als boven vertrekken op (Maandag), 29 November om 12 uur 's middags. Passagiers gelieven aan boord te gaan aan de Oostkaai, (Alfred Dok), niet later dan 11 uur 's voormiddags.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek bij de Kantoren van de "Union" Stoombootmaatschappij, No. 62, Adderleystraat.

Naar Mosselbaai, Algoabaai, Kowie en Oost Londen.

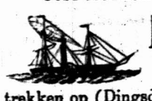

DE Kon. Maalstoomboot PRETORIA, H. DE LA COUR TRAVERS, Gezagvoerder, zal als boven vertrekken op (Dingsdag), om 12 uur, 's namiddags. Passagiers gelieven aan boord te gaan niet later dan 11 uur (voormiddags). Geen lading zal ingenomen worden op den dag van vertrek.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek bij de Kantoren van de "Union" Stoombootmaatschappij, No. 62, Adderleystraat.

Naar Engeland, via Madeira.

DE Kon. Maalstoomboot NUBIAN, WM. BAINBRIDGE, Gezagvoerder, zal als boven vertrekken op (Dingsdag), 7 December, om 4 uur, 's namiddags. Geen lading zal ingenomen worden na 12 uur ('s middags) op den dag van vertrek. Passagiers gelieven aan boord te gaan aan de Oostkaai, (Alfred Dok), niet later dan 3 uur 's namiddags.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek bij de Kantoren van de "Union" Stoombootmaatschappij No. 62, Adderleystraat.

ZUID-AFRIKAANSCHE

KONINKLIJKE MAILDIENST.

De Kol. Kon. Mail Linie.

DE Stoombooten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar *Londen* om den anderen Dingsdag, via *Madeira* en *Plymouth*, te *Sint Helena* en *Ascension* aanleggende op bepaalde tusschentijden. Retourkaartjes worden uitgereikt tegen eene vermindering van 10 percent tusschen Engeland en de Kaapkolonie en Natal.

Nov. 30.—DUNROBIN CASTLE, Kapt. J. B. HOWSON.
Extra Steamer. — DUART CASTLE, Kapt. DOWDY.
Dec. 14.—KINFAUNS CASTLE, Kapt. A. WINCHESTER.

ANDERSON & MURISON, Agenten.

DE NORMAALSCHOOL.

MODELSCHOOL.

DE CURATOREN zijn voornemens, in JANUARIJ e.k., in verband met bovengenoemd Instituut, en in de Roelandstraatsche Gebouwen, een "Junior School" te openen voor Jongens en Meisjes beiden, die meer dan zes, doch minder dan negen jaar oud moeten zijn.

Dit departement zal staan onder de zorg van eene in het vak opgeleide Onderwijzeres van ondervinding uit Schotland en enkele der beste kenmerken van het Kindergarten-stelsel zullen in het werk worden toegepast.

Het Schoolgeld met in begrip van alle Schoolbehoeften zal £1 per kwartaal zijn.

Daar slechts een beperkt getal kan worden aangenomen, moeten de aanzoeken om plaatsing vroegtijdig geschieden.

J. R. WHITTON,
Rector.

PUBLIEKE VERKOOPING
VAN
EEN HUIS,
In de Tuinen, in de Kloofstraat.

In den Boedel van Wijlen Mej. de Wed. P. J. Russouw.

DE Ondergeteekenden zijn door de Executeuren Testamentair van gezegden Boedel begunstigd om te verkoopen,

Op Maandag, 29 Nov. a.s,

OM 11 UUR.

De vroegere Woonplaats van de Overledene, met dubbele verdieping, en bevattende Zit-Eet- en Bedkamers, Keuken, Provisiekamer en andere gemakken. Dit nette Gebouw is van de sterkste constructie, luchtig en gemakkelijk ingerigt; het is juist buiten de bedompte en stoffige atmospheer van de stad gelegen, in het beste gedeelte van de KLOOFSTRAAT.

J. J. HOFMEYR & ZOON,
Afslagers.

MONTEVIDEO EZELS!
Montevideo Ezels!
Struizen, Slagt-, Trek- en Melkvee, enz.

GROOTE VERKOOPING.

Op Dingsdag, 30 November,

TE TIJGERVLEI,
NABIJ DURBAN STATION.

DE Ondergeteekenden zijn gelast publiek als boven te verkoopen te "TIJGERVLEI" (de Plaats van den Heer H. C. DREIJER),

Voor rekening der firma de heeren JAMIESON & Co.,

63 Montevideo Ezels, juist hier geland per "Fleetwing." Zij zijn door mannen van kennis opzettelijk voor deze markt uitgezocht, met zorg overgebragt en zijn groot, vlug en sterk, en bijna allen geleerd.

Tegelijkertijd zullen worden verkocht 4 fraaije Kerry Bullen, 25 extra Koeijen in Melk en met Kalvers, 24 Damara Ossen (geleerd), 200 Opregtgeteelde Ooijen en Lammeren. 27 Eerste Klasse Merries en Veulens, 2 fraaije Schimmel Karpaarden, 2 fiinke Rij- en Schietpaarden, 70 Zwijnen, 7 sterke Donkey Merries (geleerd), 6 Struizen van 3½ jaar (afgekampt), 4 van 18 maanden, 150 mudden Garst, 150 mudden Rogge, 22 vrachten Havergerven, 20 mudden extra Boerenmeel, 1 nieuwe Bokwagen, 1 Schotsche Kar, enz., enz., enz.

De Treinen, van Kaapstad, vertrekkende te 7 v.m. en 3.10 n.m.; van Stellenbosch te 7.53 v.m. en 4.6. n.m. zullen halt houden bij de kruising op de plaats Tijgerberg.

J. J. HOFMEYR & ZOON,
Afslagers.

EERSTE

Jaarlijksche Verkooping,
Te Klapmutsstation.

Op Dingsdag, 7 Dec. a.s.,

VAN

24 Muilezels, 2, 3 en 4 jaar oud
12 Jonge Hengsten, 1, 2, 3 en 4 jaar oud, en eenige fraaije Merries.

DE MUILEZELS zijn in voortreffelijke Conditie, veel beter dan ingevoerde, en de JONGE HENGSTEN zijn afkomstig van volbloed Paarden.

Bovenstaande uitmuntende Dieren zijn aangefokt op de plaats CAPE POINT in het distrikt Simonsstad; zij kunnen ten sterkste worden aanbevolen.

JOHN McKELLAR.

J. J. HOFMEYR & ZOON, Afslagers.

Let Wel! Let Wel!!

DE Uitgestelde Verkooping van Huismeubelen, Olieverw Schilderijen, Boeken, Zilverwerk, enz., enz.

In den Boedel van Mev. Wijlen de Weduwe G. W. A. VAN DER LINGEN, zal nu plaats vinden

Op Maandag, 29 dezer.

Alsmede zullen verkocht worden zonder de minste reserve, de Goederen tot bovenstaanden Boedel behoorende, blijkens vroegere advertentien.

De Verkooping zal beginnen precies om 10 uur.

A. B. DE VILLIERS, P.J.ZN.
Executeur Test.

Paarl, 18 Nov. 1880.

DE VILLIERS, FAURE & CO., Afslagers.

Publieke Verkooping
VAN
Schapen, Bokken, Paarden, Vogelstruizen, enz., enz.

DE Ondergeteekenden, behoorlijk gelast door den Heer C. BRESLER, zullen publiek doen Verkoopen

TE HERMON!

Op Woensdag, 1 December a.s.,

OM 10 UUR PRECIES,

300 Vette Schapen
100 Kapater Bokken
4 Paarden met Tuigen
1 Kar, in goede orde, en
25 Vogelstruizen, van 18 maanden tot 2 jaren oud, in volle dragt.

COATON & LOUW, Afslagers.

Wellington, 27 November 1880.

SLAGTOSSEN! SLAGTOSSEN!!

DE Ondergeteekende zal publiek verkoopen

Op Dingsdag, 7 December aanst.,

TER PLAATSE

"ZOUTKLOOF",

dist. HOPEFIELD, voor rekening van den heer F. C. J. BESTEE,

22 Extra vette, zware Slagtossen,
10 Jonge Ossen,
1 Goedgeteelde Bul,
50 Slagtschapen en Bokken,
1 Dubbelvoor Ploeg,
1 Extra Rijpaard,
10 Eerste Klasse Struisvogels.

En wat er alzoo zal aangebragt worden.

CREDIET EN VERVERSCHINGEN.

Vendu-Kantoor,
Piquetberg, 6 Nov. 1880.

EMILE H. VAN NOORDEN, Afslager.

Op bovengemelde verkooping zullen tevens verkocht worden voor rekening van den heer J. E. VAN ZIJL, Jr.,

12 Extra Vette Slagtossen.

EZELS! EZELS! EZELS!

DE heer P. A. J. SLABBER zal op voormelde verkooping laten verkoopen zijne algemeen beroemde ZES MUILEZELS, 4 jaren oud, geleerd in tuig, in extra konditie; alsmede 10 Aanteelbeesten.

Dorsch- en Wanmachines!!

DE Ondergeteekenden hebben nog ten verkoop voorhanden de volgende MACHINES:

1 10-Paardekracht Buffalo Pitts Dorsch- en Wanmachine, kompleet, Gemonteerd op Wagens
1 4-Paardekracht Champion Dorsch- en Wanmachine
1 Hand-Droschmachine
5 Hand-Wanmachine.

VAN DER BYL & CO., 35, ST. GEORGESTRAAT.

Kaapsche Afdeelingsraad.

VOEDER.

OP dit Kantoor zullen tot MAANDAG, den 6den December aanst., Tenders worden ingewacht voor het leveren van de beste Koebergsche Havergerven in de volgende hoeveelheden of in zulke kwantiteiten als moge noodig geoordeeld worden, en wel op de volgende tijden en plaatsen, nl.:—

Mowbray ... 162,000 lb.
Zoutrivier ... 162,000 lb.

Ook voor de aflevering om de andere maand van zooveel van het bovenstaande als moge besteld worden aan een of meer der volgende Stations op de wegen van Maitland, Malmesbury en Simonsbaai.

Op last,
J. S. LISTER,
Secretaris en Inspecteur.

Kantoor van den Afdeelingsraad,
19 Nov. 1880.

Nieuwe Bezigheid Geopend
VAN
J. J. ENSLIN & CO.,
AAN DE
BOVEN PAARL.

Zadel- en Tuigenmakersaffaire pas geopend.

Alle orders zullen compleet en extra goed worden uitgevoerd!

ZADELS, TUIGEN, enz., enz., altijd in grooten voorraad voorhanden, Karren en andere Rijtuigen netjes bekleed en spoedig klaar gemaakt, alles tegen de meest mogelijk goedkoope prijzen. Wij beloven het publiek dat wij alle voldoening zullen geven, en verzoeken dus de attentie van allen, die van onze onderneming wenschen gediend te zijn.

Men gelieve aanzoek te doen bij

J. H. ENSLIN, A.zn.,
Boven Paarl.

FAARLSCHE
Brandassurantie en Trustmaatschappij.

PUBLIEKE VERKOOPING
VAN
Kostbare Erven, Winkelgoederen, Huisraad, enz.,
AAN DE PAARL.

DE Ondergeteekende, daartoe gelast door den heer ABRAHAM MACK, zal publiek doen verkoopen, op

Dingsdag, 30 Nov. 1880.

1. ZEKER ERF, gelegen in de Zuider Paarl, aan de Mainstraat, vlak over het Eigendom van den heer NICOLAAS ROSSOUW, waarop staan twee Gebouwen, een waarvan onlangs met groote kosten daargesteld, bevattende nette Woning, ruimen winkel en kantien.
2. ZEKER ERF, met een net Gebouw, verdeeld in huurvertrekken, daarop, een gedeelte van "Uptenhorst en Olijfboom" gelegen in de Noorder Paarl, vroeger behoorende aan DOMINGO.
3. ZEKERE TWEE ONBEBOUWDE ERVEN, gedeelten van "Meyersburg."
4. EENE groote hoeveelheid Negotiegoederen en Smeerwaren, Kantien Meubelen, Halfamen, Ankers, enz., alsook de gewone verscheidenheid Huisraad.

EINDELIJK:

2 Uitmuntende Rij- en Trekpaarden, 2 Kapkarren en 1 Open Kar op Veren.

RUIM BONUS.

J. J. DE VILLIERS, A.P.ZN.

Bankgebouwen, Paarl,
18 November 1880.

J. S. MARAIS & CO., Afslagers.

ROND EN STOMP.

DE HEER B. J. KOTZE van Klipbank, dist. Hopefield, zich uit de boerderij begevende, heeft den Ondergeteekende gelast om op

Dingsdag, 14den Dec. 1880.

ter zijner plaatse alles te verkoopen, ROND EN STOMP, tot de boerderij behoorende; namelijk:—

16 Slagtossen, Extra Vet
10 Koeijen met Kalveren
1 Paardenwagen (kompleet)
1 Kar op Veeren
1 Zweedsche Ploeg
1 Span Jukken, Riemen, Stroppen
10 Nieuwe Velzakken
1 Kruiwagen.

HUISRAAD.

ALSMEDE:—Graven, Schoppen, Gereedschap, enz., enz., enz.

DE OOGST.

1. Havermijt, naar schatting, 100 mudden Haver bevattende
2. Koornmijt, naar schatting 40 mudden
3. Garstmijt, naar schatting 10 mudden
4. Rogmijt, naar schatting 10 mudden.

KOST, DRANK, KREDIET,

En nog veel meer goede dingen zullen op den dag der Verkooping aangeboden worden.

Vendukantoor, Piquetberg,
20 November 1880.

EMILE H. VAN NOORDEN, Afslager.

MALMESBURY

EXECUTEURSKAMER.

PUBLIEKE VERKOOPING.

DE Ondergeteekende, daartoe gelast door den heer MATHIJS H. GREEFF, zal publiek doen verkoopen op de plaats

"RONDEKUIL,"
NABIJ HET DORP HOPEFIELD.

Op Vrijdag, 17 Dec. a.s.,

12 Vette Slagtossen
10 Trekossen
15 Aanteelbeesten
100 Slagtschapen en Bokken
100 Aanteel Merino Schapen en Bokken
6 Trekpaarden
2 Gedresseerde Karpaarden
2 Rijpaarden
2 Jonge Merries.

ALSMEDE:

1 Tentwagen (compleet), 2 Stel Velzakken, Tuigen, eene hoeveelheid Koorn en Haver, en wat nog verder ter verkoop zal worden aangeboden.

A. G. WATERMEYER,
Secretaris.

Malmesbury, 24 Nov. 1880.

J. W. MORREES & CO., Afslagers.

H. F. SCHOON

STAAT ZIJN HOLLANDSCHE PROEFPREEK te houden (D.V.) op aanstaanden VRIJDAG, ten elf ure 's voormiddags, in de Ned. Geref. Kerk te Stellenbosch. Belangstellenden worden vriendelijk uitgenoodigd, dezelve te komen bijwonen.

HEDEN schonk de Heer ons een lief en welgeschapen Zoontje.

T. P. RETIEF, P.zoon.
R. T. RETIEF, G.Dochter,
geb. JOUBERT.

Paarl, 25 Nov. 1880.

STELLENBOSCH.

Publieke Verkooping
VAN EERSTE KLASSE
Merries, Hengsten en Ruins.

DE Ondergeteekende zal publiek verkoopen te KLAPMUTS STATIE, op

Woensdag, 1 Dec. aanst.,

de volgende goedgeteelde Paarden, te weten:—

9 Merries, 2 tot 3 jaren oud
7 Hengsten do. do., uit den beroemden Franschen Hengst "Bourbaki"
10 Merries, 2 tot 3 jaren oud, (goedgeteeld)
8 Ruins, 3 jaren oud, (goedgeteeld).

E. C. LANGSCHMIDT.

Gustrouw, 22 Nov. 1880.

P. J. BOSMAN P.W.zn., Afslager.

35 Slagt- en Aanteelbeesten, waaronder eenige fraaije Melkkoeijen, zullen tegelijkertijd worden verkocht.

P. J. BOSMAN, P.W.zn.,
Afslager.

Stellenbosch, 24 Nov. 1880.

CLANWILLIAM.

Struisvogels te Koop.

DE Ondergeteekende biedt te Koop aan bij Tender, welke tot 1 DECEMBER AANST., ontvangen zal worden.

VIJF PAAR UITMUNTENDE ZANDVELD VOGELS, Mannetjes, tusschen 4 en 5 jaar oud en de Hennen tusschen 3 en 4 jaar. Zij kunnen dadelijk afgekampt worden om te broeijen.

ALSMEDE:

Een aantal Kuikens tusschen 2 en 3 maanden oud. Allen afkomstig van Vogels beroemd om hun uitstekende Vederen.

Men addressere den Tender aan

FRED. ENGLISH,
of J. P. CROWLY,
Clanwilliam.

Lambertsbaai, Nov. 17 1880.

GETROUWD,—In de Rijnsche Zendingkerk te Steinkorpf in Klein Namaqualand, door den Wel-Eerw. heer F. BRECHER, op Maandag den 1sten November, 's morgens 10 uur, de heer CHARLES JUFFERNBRUCH, zoon van den Wel-Eerw. heer F. JUFFERNBRUCH, te Stellenbosch, en Onderwijzer te Henkries in Klein Namaqualand, met jongejuf. JOHANNA ALETTA LIEBENBERG, eenige dochter van wijlen den heer WILHELM LIEBENBERG, op "Winter's Vreugde" afdeeling van Piquetberg.

BEKENDMAKING.

OVERLEDEN,—Te Over Hex Rivier, op den 11den dezer, ons geliefd Zoontje WOUTER, in den ouderdom van 2 jaren en 11 maanden.

Wij brengen onzen hartelijken dank toe aan Drs CLOETE en ESSELIN voor hunnen onvermoeiden, ijver aan den dag gelegd om het leven van het kind te redden.

JAC B DE VOS,
A. S DU TOIT.

Worcester, 15 Nov. 1880.

OVERLEDEN, in den nacht van 22 dezer, ons teedergeliefd Dochtertje JOHANNA HENDRINA TRUTER, in den ouderdom van 7 maanden. Diep betreurd.

O. J. T. DREIJER.
A. E. DREIJER,
geb. HUGO.

Paarl, 25 Nov. 1880.

ONZE geliefde Moeder RACHEL LION CACHET, is heden avond, ten huize van haren zoon, C. LION CACHET, Amsterdam, kalm de ruste ingegaan.

F. LION CACHET, V.D.M.
J. LION CACHET, V.D.M.

Haarlem, Holland,
30 Oct. 1880.
Philipstown, Z. Afrika.

KENNISGEVING.

ALLE Burgers, die niet naar het FRONT wenschen te gaan, kunnen plaatsvervangers bekomen.

Om bijzonderheden vervoege men zich bij

G. Mc GREGOR,
51, St. Georgesstraat,
Kaapstad.

UITGEBREIDE VERKOOPING
VAN

POTBERG EZELS,

Paarden, Aanteelvee, Schapen, Bokken, enz.,

TER PLAATSE

"UITKIJK," KLAPMUTS.

DE volgende verkooping van den Ondergeteekende zalplaats hebben

Op Woensdag, 15 Dec. a.s.,

WANNEER VERKOCHT ZULLEN WORDEN,

70 Eerste klasse Potberg Ezels, van 2 tot 4 jaar, sommige geleerd
4 Paar Gedresseerde Karpaarden, Ruins
4 Gedresseerde Rijpaarden, mak onder Zadel
2 Paar Jonge Paarden (egaal)
20 Aanteelbeesten van goed ras, sommige in melk
1 Span Bastaard Trekossen
14 Vette Slagtossen
400 Vette Merino Hamels
200 „ Kapater Bokken
85 „ Varkens
2 Span Ezels en 2 paar Kar Tuigen (nieuw)
2 Buggies, 2 Dog Karren, en wat verder zal aangeboden worden.

C. F. BEIJERS, M.zn.

Uitkijk, 25 Nov. 1880.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.
Ververschingen en Rijtuigen aan Klapmuts Statie en Muldersvlei Junction.

Niets zal uit den hand te Koop zijn.

TE KOOP,

BIJ DEN ONDERGETEEKENDE:

7 Paar Struisvogels.

ZIJ zijn van den besten ouderdom en zullen binnenkort aan het leggen gaan.

Sommige dezer Vogels hebben reeds EENMAAL, andere TWEE- en DRIEMAAL gebroeid. Aanprijsing zal wel overbodig zijn, daar het welbekend is, dat deze Struizen den Eigenaar steeds de Hoogste Prijzen opleveren, zooals alle Vederkoopers in de Kaapstad kunnen getuigen.

Prijs £100 het Paar

J. STUDER.

Doekstenfontein,
bij Leliefontein,
Namaqualand.

KENNISGEVING.

KENNISGEVING geschiedt hierdoor dat eenig persoon overschrijdende op eenig gedeelte mijner plaatsen, Akkerendam, Jaagvlakte, Mierskloof, Ronderug, Wagendrift en Grootvloer, hetzij te paard of te voet, of jagt makende of hout halende op of van gezegde plaatsen, naar regten zal vervolgd worden.

J. P. SPANGENBERG.

Calvinia, 22 Nov. 1880.

STELLENBOSCH.

MUNICIPALE KENNISGEVING.

DEZE dient tot Kennisgeving, dat Commissarissen, volgens Acte No. 13, Sectie 10, van 1864, eene belasting van een penny (1d.) in het pond hebben geheven op alle Vaste Goederen, binnen deze Municipaliteit gelegen, voor het afgeloopen jaar, eindigende 31 Augustus 1880. Gemelde belasting is betaalbaar aan het Municipaal Kantoor van af heden, 11 dezer, tot 15 December aanstaande, als wanneer alle achterstalligen in regten zullen worden vervolgd. Kantooruren dagelijks van 10 tot 12 's voormiddags en 2 tot 3 's namiddags.

Op last,
P. MARAIS, D.P.zn.,
Secretaris.

Stellenbosch, 11 Nov. 1880.

DAMES die van Buiten komen, gelieven vooral een bezoek te brengen aan de Magazijnen van STUTTAFORD & Co., waar de GROOTSTE EN UITGEZOCHSTE VOORRAAD te vinden is van KOSTUMEN, OPGEMAAKTE HOEDEN en MUTSEN, NIEUWE JAPONSTOFFEN en ALGEMEENE MANUFACTUREN. Kousen en Sokken, Handschoenen, Linten, de nieuwe Zwart met Goud gemengde Kanten voor Mode-opmaaksels.—HET GOEDKOOPSTE HUIS in KAAPSTAD voor Garen en Lintwaren, Berlijnsche Wol, Materialen voor Dameshandwerken. Een groote voorraad Gedrukte Pompadours en Kamerdoek, en goedkoope Piqués, al hetwelk thans ontpakt wordt bij STUTTAFORD & Co., Kaapstad.

KENNISGEVING.

Afdeelingsraad van Stellenbosch.

DE Pacht der Tollen in den SIR LOWRY'S PAS en aan het MOSTERTBAAI STRAND, voor het jaar 1881, zal publiek worden opgeveild op de Stoep der Publieke Gebouwen alhier,

OP WOENSDAG, 8 DECEMBER,

'S VOORMIDDAGS 10 UUR.

P. D. MIJBURGH, JR., Secretaris.

Kantoor van den Afdeelingsraad,
Stellenbosch, 15 Nov. 1880.

MADER & CO., Vendu-Afslagers.

TENDERS VOOR VOEDER.

Afdeelingsraad van Stellenbosch.

BIJ den Ondergeteekende zullen, voor de dienst der Hoofdwegen, gedurende het jaar 1881, Tenders worden ingewacht tot

Dingsdag, 7den December 1880,

voor het volgende Voeder, namelijk :—

Haver, Garst en Rogge, per 3 bushels
Kaf en Havergerven, per 100 lb.,

in zoodanige hoeveelheden, als de Raad bestellen moge.

De laagste of een andere Tender niet noodwendig te worden aangenomen.

Er zal borgstelling worden vereischt voor de behoorlijke nakoming van het kontrakt.

P. D. MIJBURGH, JR., Secretaris.

Kantoor van den Afdeelingsraad,
Stellenbosch, 15 Nov. 1880.

VERSCHE EN GAVE GELE MIELIES.

WILSON & GLYNN

LANDENINGUIT DEN "LIVINGSTONE"

Een Lading Schoone Gele Mielies.

Zijzijn tegen lagen prijs te koop,terwijl zij geland worden.

Magazijnen, in de Strandstraat, te Kaapstad.

SPECIALE LIQUIDATIE

CREWES & SONS:

CREWES & VAN LAUN.

MIJ genoodzaakt ziende, plotseling uit Engeland terug te keeren, ten einde over te gaan tot de Gedwongen Ontbinding der laatstgenoemde Vennootschap, heb ik, Ondergeteekende de Likwidatie en algeheele opheffing mijner Langgevestigde Zaken aan te kondigen, *Tegen Publieke Vendutieprijzen een voorraad* van £20,000, te weten :—

Een Diamanten Ring, Horologe of Ketting van £12 12s. voor £8 8s.; een dito van £6 6s. voor £4 4s. Zilveren en Gitten Juweliers-waren voor nominale prijzen. Een Amerikaansche slaande Klok, die 8 dagen loopt, 20s., gewaarborgd.

Alles moet prompt en zonder reserve worden verkocht, ten einde mijn aftreden uit de zaken en mijn terugkeer naar mijne familie in Engeland verhaasten.

CHARLES F. CREWES Sen., Eenig Eigenaar.

42, Adderleystraat, Kaapstad.

Lever en Maagkussen van Holman

EENE ZEKERE KUUR
VOOR
LEVERZIEKTEN
SLECHTE SPIJSVERTERING

DYSPEPSIE
GALOPWELLING
BUIKLOOP
GEELZIEKTE
RHUMATISME
VERSTOPPING

DIT KUSSEN GENEEST DOOR MIDDEL VAN OPSLORPING.

HET is de beste geneesheer der wereld voor de Lever, de Maag, de Milt en Koorts. Honderdduizenden kunnen hiervan getuigen. Beproef er een en word overtuigd.

HET LEVERKUSSEN VAN HOLMAN heeft meer genezingen bewerkt, warmere vrienden verworven en is spoediger in gunst geraakt, dan al de Behandelingswijzen der Wereld bij elkander. Meer dan 1,000,000 levende Getuigen kunnen de Waarheid der Verzekering bevestigen.

EENIGE AGENTEN:

SCHADE & Co., De Kolonnade, Groenteplein Kaapstad.

Pamflet met volledige Bijzonderheden, Getuigschriften enz. te verkrijgen op aanzoek.

Amoskuil, 14 October 1880.—Ik heb een proef genomen met uw Holman Lever- en Maagkussen ofschoon ik daar eerst geen geloof in gehad heb; maar op dringend aanraden van mijnheer D. Wilson heb ik dit kussen gedragen en moet erkennen, dat ik daar baat bij gevonden heb. Mijn eetlust is teruggekomen, mijn zenuwhoofdpijn is opgehouden, en mijn gezondheid zoo hersteld, dat ik zoo frisch gevoel als in den besten tijd van mijn jeugdigen leeftijd. Ik schrijf dit toe aan het gebruik van het Lever- en Maagkussen, en heb ik reden om God te danken, dat Hij door dit kussen zulk eene weldaad aan het menschdom heeft gegeven. Ik zal gaarne zien, dat mijne lijdende medemenschen van dit gezegend middel gebruik maken tot herstel hunner gezondheid.

Allen, die mij, in mijne langdurige krankheid, gekend hebben, kunnen als getuigen dienen van mijne tegenwoordige gezondheid. Ik zal mij zeer verblijden, indien door dit getuigenis velen aangemoedigd worden om een proef met Holman's Lever- en Maagkussen te nemen.—D. MARAIS.

☞ WAARSCHUWING.—Even als alles wat kostelijk is, wordt ook het Holman Kussen, dat den toets der jaren doorgestaan heeft en wegens deszelfs krachtdadige werking door de geheele wereld heen beroemd geworden is, herhaaldelijk nagebootst en geïmiteerd, door listige en beginsellooze avonturiers.

Koop geen ander dan het Holman Kussen, dat zijne beeldtenis en onderteekening draagt, zoowel als de handteekening der Holman Liver Pad Co., en zoodoende zult gij bedrog en teleurstelling voorkomen. Alle andere zijn nietswaardige prullen, die opgemaakt en verkocht worden onder de reputatie van het echte artikel.

TENDERS

VOOR

TRANSPORT.

HIERBIJ worden Tenders gevraagd voor het onmiddelijk uitleggen der Telegraafmaterialen, vereischt voor het aanleggen der geauthoriseerde Linie van Richmond naar Philipstown via Hanover.

Al het Materieel bevindt zich te Beaufort West; het benaderde gewigt daarvan is een honderd en negen en negentig ton, en het zal verspreid moeten worden langs de route, die de lijn volgen zal.

De palen (ijzer) en gespplaten moeten gelegd worden bij de pennen, aanduidende de positie die zij, opgesteld zijnde, beslaan zullen: de draad, de insulators, schroeven, enz., zullen gelegd worden bij iederen achttienden paal, in hoeveelheden van gemiddeld zeshonderd ponden gewigts, hetwelk voldoende zal zijn om omstreeks eene mijl te loopen.

De Tenders zullen worden ingewacht tot den 30sten November aanstaande, en moeten geadresseerd worden aan den Algemeenen Bestuurder van Telegrafen te Kaapstad, van wien alle verdere vereischt wordende inlichtingen op aanvraag te bekomen zijn.

De Aannemers zullen Securiteit moeten stellen, dat het werk voltooid zal worden binnen drie maanden na den datum der onderteekening van het kontrakt.

J. SIVEWRIGHT,

Algemeen Bestuurder van Telegrafen.

Kantoor van den Algemeenen Bestuurder van Telegrafen,
Kaapstad, 12 November 1880.

DE GROOTSTE VOORRAAD

VAN

MEUBELEN,

IN ZUID AFRIKA.

88, 90 en 92, LANGEMARKTSTRAAT, KAAPSTAD.

D. ISAACS & CO.

HEBBEN aan het Publiek van de Kaapstad en de Buiten Distrikten te berigten dat zij hunne Gebouwen aanmerkelijk vergroot hebben tot betere plaatsing van hun uitgebreiden voorraad, welken zij gerust kunnen aanbevelen, daar alle Artikelen van goed droog hout gemaakt zijn, geschikt voor dit klimaat. De eigenaars, vele jaren lang dezen handel gedreven hebbende, en kontante koopers op de Engelsche Markt zijnde, zijn in staat om te verkoopen :—

GOEDE MEUBELS tegen merkwaardig LAGE PRIJZEN. Daarenboven zijn zij ook voornemens VOOR KONTANT GELD te verkoopen, hetwelk hen in staat stelt aan hunne klanten het volle voordeel van kleine winsten te geven, daar er niets toegegeven wordt voor KWADE SCHULDEN.

Een groot assortiment van in de kolonie gemaakte Meubels en Stinkhouten Stoelen altijd voorhanden.

Het Publiek wordt uitgenoodigd tot het komen zien van hunnen voorraad en het vernemen van de prijzen.

LET OP HET ADRES:

De Zuid Afrikaansche Meubelbazaar

88, 90, en 92, Langemarktstraat, Kaapstad.

NB.—Op aanvraag zijn Geïllustreerde Catalogussen te verkrijgen, Prijs Drie Shillings, welk geld zal worden terugbetaald aan den Kooper van een of ander Artikel.

ZWAVEL! ZWAVEL! ZWAVEL!

DE Ondergeteekenden hebben ontvangen BRANDRAMS BLOEM VAN ZWAVEL in 180 lbs. Vaten en 100 lbs. Tonnetjes.

KOFFIE! KOFFIE!! KOFFIE!!!

En ontschepen uit de "Poseidon," van Rio, 400 Zakken van hunne gewone goede soort.

CEMENT! CEMENT!! CEMENT!!!

400 VATEN WHITE BROS. CEMENT.

En hebben steeds voorhanden een grooten voorraad van alle soorten van Kommenijswaren. Alles tegen de Laagste Marktprijzen.

J. G. STEYTLER & Co.

No. 28, St. Georgestraat.

Australische Boomluis.

(DORTHESIA.)

HET zekerste en beste middel om de Australische Luis uit te roeijen, is

De Mixtuur van Gishurst.

Deze Mixtuur is door verscheidene lieden in de kolonie beproefd, en men heeft bevonden, dat zij het zekerste en tevens het goedkoopste middel aanbiedt om de Luis te verwijderen.

De Ondergeteekenden zijn benoemd tot EENIGE AGENTEN in de Kolonie en hebben de EERSTE BEZENDING dezer mixtuur, welke zij nu te koop aanbieden, ontvangen.

SERVAAS VAN DER BIJL & Co.

Kaapstad, 11 Oct. 1880.

Bovenstaande mixtuur is ook verkrijgbaar bij den heer J. C. PITON, Kasteelstraat.

£500 per Jaar Waarborg,

VOOR 2 JAREN,

AAN een bekwaam geneesheer voor private praktijk in het uitgebreide distrikt Piquetberg. Om een groote praktijk te verzekeren, zal eenige kennis van de Hollandsche taal noodig zijn. Applicaties in te zenden vóór of op 1 December a.s. aan

J. DOMMISSE,
Op last der Waarborgers.

Piquetberg, 11 Nov. 1880.

GEDOOPT.

In de Nieuwe Ned. Geref. Kerk, op Zondag, 21 November, door den WelEw. heer A. D. Luckhoff, tweelingzoons van den heer IJF Veldhuizen, met name Lourens en Hendrik de Jongh.

OVERLEDEN.

Nov. 15.—Diederich Johan Richard Dekenah, zoon van den heer Henry Home Ley Pentz, oud 6 maanden.

Nov. 20.—Mej. Johanna Veller, oud 60 jaren.

Nov. 25.—Hendrina Maria, dochter van den heer Jacobus Cuijpers, oud 8 maanden en 9 dagen.

VERKOOPINGEN.

VEE EN LOSSE GOEDEREN.

DE VILLIERS FAURE EN CO.

November 29.—Paarl, Losse Goederen, van Wed. G. v. d. Lingen.

J. J. HOFMEYR EN ZOON.

November 30.—Durban, Ezels, van Jamieson, en Co.

December 7.—Klapmuts Statie, Paarden en Ezels, van J. McKellar.

F. J. BOSMAN.

December 1.—Stellenbosch, Paarden, van E. C. Langschmidt.

E. H. V. NOORDEN.

December 7.—Zoutkloof, Vee, van F. C. Bester.

December 14.—Klipbank, Hopefield, Vee en Losse Goederen, van B. J. Kotzé.

J. W. MOORREES EN CO.

December 17.—Ronde Kuil, Hopefield, Vee en Losse Goederen, van M. H. Greef.

VASTE GOEDEREN.

J. J. HOFMEYR EN ZOON.

November 29.—Klapmuts Statie, Vastgoed, van Wed. Russouw.

J. S. MARAIS EN CO.

November 30.—Paarl, Vaste en Losse Goederen, van A. Mack.

COATON EN LOUW.

December 20.—Wellington, Vaste en Losse Goederen, van Dr. E. du Toit.

TABLE BAY.—ARRIVED

Nov 25—Haidee, bk, 758 tons, J Cameron, for Newcastle NSW, in ballast.

25—Triton, Ger, 3-m-sch, 227 tons, G Schubbe, for Algoa Bay. Cargo coffee.

25—Tarmow, Ger. sch, 159 tons, H Simon, for East London. Cargo general.

26—Rosalie, sch, to Port Alfred.

26—Guiletta, bk, to Pensacola.

MAANSVERANDERINGEN.

December 2, Nieuwe Maan, 4u. 10m. voormiddags.
December 8, Eerste Kwartier, 7u. 52m. namiddags.
December 16, Volle Maan, 4u. 50m. namiddags.
December 24, Laatste Kwartier, 8u. 11m. namiddags.
December 31, Nieuwe Maan, 3u. 10m. namiddags.

DE "ZUID AFRIKAAN" EN "VOLKSVRIEND."

DE Inteekening op dit blad is in de Stad £1 16s. en in de Buitendistrikten £2 4s. per jaar, *vooruit betaalbaar*. Aan elken inteekenaar worden drie volle bladen per week toegezonden.

☞ Zij die voor het Blad wenschen te bedanken moeten drie maanden vooruit kennis geven van hun voornemen.

Agenten voor de "Zuid-Afrikaan en Volksvriend,"

Alice	Geo. Murray.
Aliwal Noord	———
Avontuur	W. A. Joubert.
Beaufort West	P. Teske.
Bethulie	J. C. de Waal.
Boshof	D. Kriel.
Brits Town	D. H. Viljoen.
Burgersdorp	———
Colesberg	J. L. Knobel.
Ceres	C. J. v. d. Merwe, C.zn.
Caledon	R. C. de Villiers.
Calvinia	A. van Reenen. W. J. Terry.
Cradock	J. J. van Rensburg.
Clanwilliam	J. H. Norgarb.
Durban	P. F. Lindenberg.
Diamantvelden	B. Keet.
Franschhoek	J. J. le Roux, P. du P.z.
Fraserburg	Geo. Hodgson.
George	J. Kretzen.
Graaff-Reinet	P. A. Luckhoff.
Heidelberg	D. P. Marais, A.zn.
Humansdorp	A. L. Chiappini.
Hope Town	M. C. Louw.
Hanover	De Villiers & Centlivres
Hopefield	D. M. Slabber.
Kroonstad	H. J. Morkel.
Krakeelrivier	Ign. L. Ferreira.
Ladysmith (Riversdale)	A. G. H. van Velden.
Lady Grey (Ahwal N.)	C. C. Cloete.
Malmesbury	B. Wethmar. C. de Greeff, D.zn.
Middelburg	Jas. Bennie.
Murraysburg	J. J. J. Maritz.
Mosselbaai	E. Meyer, N.zn.
Maclean	———
Montagu	W. A. Joubert.
Natal	A. van Velden.
Namaqualand	J. S. Hauman.
Nazareth	P. J. Naudé.
Oudtshoorn	H. van der Spuij.
Philadelphia	A. Spengler.
Paarl	T. Roos, T.zn. D. J. A. van der Spuij.
Potchefstroom	C. M. Douthwaite.
Pretoria	— Faure.
Pearston	A. J. Myburgh.
Piquetberg	K. de Lint.
Porterville	W. F. Zipp. Koster & Laurence.
Riversdale	J. S. Raubenheimer
Richmond	J. L. Conradie.
Robertson	L. H. Keet.
Riebeek West	F. Russouw.
Somerset West	Johan Theunissen.
Stellenbosch	J. Mader.
Steynsburg	P. D. Rossouw.
Swellendam	G. Reinecke.
Saldanhaba	J. C. Stephan.
Schietfontein	— Sterrenberg.
Sutherland	H. W. v. d. Merwe
Somerset Oost	J. H. Hofmeyr
Tulbagh	H. Fagan.
Tarkastad	Geo. Barker.
Uitenhage	G. de Korte.
Utrecht (Transvaal)	H. L. Neethling.
Villiersdorp	F. Lion Cachet.
Victoria West	H. J. Wernich.
Wijnberg	G. de Kock.
Winburg	C. Bredell.
Wellington	E. G. Malherbe. J. F. Pentz & Co.
Worcester	G. de Wet.
Willowmore	A. W Dill.

DE PAARLSCHE

Brand Assurantie en Trustmaatschappi

Westelijke Provincie Bank Gebouw.

Opgerigt den 1sten October 1873.

KAPITAAL £40000.

DIRECTEUREN:

De Wel-Edele heer J. R. ZEEDBERBERG, M.D. Voorzitter.

De Wel-Edele heeren

J J ALBERTIJN,	I A J ROOS,
E G RETIEF,	B P DU PLESSIS,
D G HORAK,	J F MARAIS,
D MARAIS, A P zn,	M SMUTS DU TOIT.

BRANDDEPARTEMENT.

AANZOEKEN voor de Verzekering van Los- en Vastgoed tegen verlies of schade door Brand zullen dagelijks ontvangen en Polissen uitgereikt worden op zeer voordeelige termen.

TRUSTDEPARTEMENT.

Voor de Administratie en bereddering van Boedels en ander eigendom, als Executeurs, Curatoren, Redderaars, Voogden of Agenten, op de liberaalste voorwaarden.

Beleeningen toegestaan op Eerste Verband van Vastgoed.

Directeuren komen elken Woensdag bijeen voor bezigheden.

J. J. DE VILLIERS,
Secretaris.

De Paarlsche Bank,

PAARL.

OPGERIGT SEPT. 1852.

Nominaal Kapitaal	**£ 41,480**
Opbetaald Kapitaal	**13,810**
Reservefonds	**9,500**

DIRECTEUREN.

Wel-Ed Heer JACS. J. LE ROUX, Sr., Voorzitter
„ „ SEB. V. VAN NIEKERK
„ „ J. A. BERNHARDI
„ „ JACS. J. MINNAAR
„ „ P. B. DE VILLE.
„ „ F. J. HUGO, J.zn.
„ „ P. C. LE ROUX.
„ „ O. T. DE VILLIERS
„ „ P. R. RETIEF.

De Bank geeft Renten op Vaste Deposita, het tarief te worden vernomen ten haren kantore.

De Directeuren vergaderen Maandags en Donderdags morgens ten 10 ure om over Applicaties voor Disconto te beslissen.

AGENT, KAAPSTAD:

Cape Commercial Bank.

J. J. F. LE ROUX, Kassier.

N. J. D. GORDON,

TANDHEELKUNDIGE.

PAARL.

Westelijke Provincie Spoorweg.

TIJDTAFEL VAN AF 30 AUGUSTUS 1880.

BEAUFORT-WESTSCHE HOOFDLIJN.

HEEN. STATIONS.	Mijlen.	1 Goederen alleen.	2 Passag. en Goederen.	3 Passag. en Goederen.	4 Passag. en Goederen.
Vertrek van		a. m.	a. m.	p. m.	p. m.
Kaapstad - -	..	5 20	8 0	1 15	3 35
Zoutrivier -	2	5 32	8 12	1 28	3 48
Durbanweg -	12	6 7	8 47	2 7	4 31
Kraaifontein -	19	6 35	9 12	2 37	5 4
Muldersvlei -	25	...	...	...	...
Klapmuts -	29	7 20	9 47	3 23	5 48
Paarl - -	35	8 0	10 9	3 54	6 20
Ladygreybrug -	38	...	10 19	4 5	6 31
Wellington -	45	8 45	10 48	4 42	6 50
Hermon - -	60	9 50	11 35	5 38	Aankomst te Wellington 6 50 p.m.
Piketbergweg -	70	10 38	12 8	6 17	
Aank. Tulbaghw. -	75	11 0	12 32	6 38	
			p. m.		
Ceresweg - -	84		1 11	7 25	
Breederivier -	93		1 38	8 1	
Goudiniweg -	101		2 6	8 30	
Aank. Worcester	109		2 30	9 0	
Vertrek do.	..		3 0	9 30	
Hexrivier - -	124		3 56	10 26	
Hexrivier Oost -	129		4 25	11 0	
				a. m.	
Aank. Montaguw.-	160		7 0	1 45	
Vertrek do.			a.m. 7½	2 45	..
Constabel -	177		8 32	...	..
Aank. Matjesfn. -	195		9 45	5 20	...
Vertrek do.	..	..	9 50	5 30	..
Aank. Grootfnt. -	237	..	12 30	8 40	...
Vertrek do. -	..	..	12 40	9 0	..
Prins Albertweg -	265	..	2 25	11 0	...
Fraserburgweg -	290	..	4 0	12 50	..
Aank. Beaufort	338	.	6 45	3 45	...

TERUG.				
			a. m.	p. m.
Vertrek Beaufort -	..	..	6 45	1 0
Fraserburgweg -	..	..	9 35	4 10
Prins Albertweg -	..	..	11 0	5 40
Grootfontein -	..	..	1 5	7 50
Aank. Matjesfontein	..	..	4 0	10 40
Vertrek do.	..	..	4 5	10 45
Constabel - -	..	..	a5 35	12 12
Aank. Montaguweg	..	..	pm6 30	1 10
Vertrek do.	..	..	am6 10	2 0
Hexrivier Oost -	..	..	8 54	4 55
Hexrivier - -	..	..	9 15	5 16
Aank. Worcester	..	..	10 0	6 5
Vertrek do.	Goederen alleen	..	10 35	6 35
Goudiniweg -		..	11 3	7 7
Breederivier -	..	..	11 30	7 39
Ceresweg - -	a. m.	..	11 59	8 13
Vertrek Tulbaghweg -	11 40	..	12 36	8 49
	p. m.			
Piketbergweg -	12 9	..	12 55	9 8
Hermon - -	12 55	..	1 30	9 48
		a. m.		
Wellington -	3 0	6 20	2 29	10 45
Ladygreybrug -	..	6 45	2 51	11 9
Paarl - - -	3 55	6 58	3 2	11 21
Klapmuts - -	4 25	7 26	3 25	11 47
Muldersvlei -	..	7 41	..	..
Kraaifontein -	5 5	8 10	4 2	12 26
Durbanweg -	5 38	8 44	4 28	12 52
Zoutrivier - -	6 15	9 24	5 3	1 30
Aankomst te Kaapstad - -	6 25	9 33	5 10	1 40

STELLENBOSSCHE TAKLIJN.

HEEN.	Mijlen	a. m.	p. m.
Vertrek van Kaapstad -	..	7 0	3 10
„ Zoutrivier - -	2	7 10	3 20
„ Durbanweg - -	12	7 40	3 56
„ Kuilsrivier - -	15	8 0	4 8
„ Eersterivier - -	21	8 28	4 36
Aankomst te Stellenbosch	30	8 56	5 6
Vertrek van do.		9 0	5 10
„ Muldersvlei -	38	9 25	5 38
Aankomst te Klapmuts -		9 36	5 49

TERUG.		a. m.	p. m.
Vertrek van Klapmuts -	...	7 20	3 28
„ Muldersvlei -	...	7 33	3 41
Aankomst te Stellenbosch -	7	7 53	4 4
Vertrek van do. -	...	7 58	4 6
„ Eersterivier -	16½	8 33	4 43
„ Kuilsrivier -	22	8 55	5 5
„ Durbanweg -	26	9 8	5 18
„ Zoutrivier -	36	9 41	5 51
Aankomst te Kaapstad	38	9 48	5 58

MALMESBURY TAKLIJN.

HEEN.			a. m.	p. m.
Vertrek van Kraaifontein -	..	..	9 13	5 4
„ Klipheuvel - -	10	51	9 51	5 43
„ Kalabas Kraal -	20	15	10 29	6 19
Aankomst te Malmesbury -	29	27	11 2	6 50

TERUG.			a. m.	p. m.
Vertrek van Malmesbury -	..	..	6 5	2 15
„ Kalabas Kraal -	9	12	6 41	2 50
„ Klipheuvel - -	18	56	7 19	3 20
Aankomst te Kraaifontein -	29	27	8 0	3 55

a. De treinen houden alleen stil, wanneer er passagiers zijn.

MARKTPRIJZEN.

Van 25 en 26 November.

	£ s. d.		£ s. d.
325 bs. Aardappelen, pr. 3 bs.	0 9 0	—	1 0 0
7 lb. Boter, per lb. ..	0 2 2	—	0 2 2
Eijeren, per 100 ..	0 12 0	—	0 12 9
Eenden, per stuk ..	0 2 9	—	0 3 0
27 vr. Haverg, pr. 100 lb.	0 5 10	—	0 7 5
Hoenders, per stuk	0 2 4	—	0 2 11
Speenvarkens, ..	0 6 9	—	0 6 9

Donderdag, 25 November 18 Wagens 11 Karren
Vrijdag, 26 do. 19 do. 8 do.

NIEUWE MARKT.

Van 25 en 26 November.

		£ s. d.		£ s. d.
Aardappelen, per 3 bs.	..	0 15 0	—	1 1 0
Azijn, per half aam	..	1 1 6	—	1 1 6
Boonen, per 3 bs.	...	2 10 3	—	2 10 3
Boter, per lb.	..	0 1 11	—	0 2 2
Biltong, per stuk	...	0 1 0	—	0 1 3
Beet, per bos	...	0 0 2	—	0 0 2½
Eijeren, per 100	...	0 12 0	—	0 12 4
Eenden, per stuk	..	0 3 0	—	0 3 6
Ganzen, per stuk	...	0 5 0	—	0 5 0
Groene Uijen,	..	0 0 1½	—	0 0 1½
Groene Boonen	..	0 9 0	—	0 10 0
Groene Abrikozen, per 100	..	0 0 6	—	0 0 10
Hoenders, per stuk ..	...	0 2 6	—	0 3 4
Honig	...	0 1 0	—	0 1 0
Kool, per stuk	..	0 0 1½	—	0 0 4
Komkommers,	..	0 0 1½	—	0 0 1½
Kalkoenen, per stuk	...	0 6 6	—	0 14 3
Limoenen, per 100 ..	..	0 5 1	—	0 12 10
Lemmetjes,	...	0 2 10	—	0 3 0
Pisangs, per 100	...	0 4 9	—	0 10 0
Rapen, per bos.	...	0 0 1½	—	0 0 2
Speenvarkens,	...	0 5 0	—	0 5 0
Selderij, per bos.	...	0 0 3	—	0 0 3½
Struiseijeren,	...	0 2 0	—	0 2 0
Vijgen,	..	0 0 3¾	—	0 0 3½
Wortelen, per bos	...	0 0 1½	—	0 0 1
Witte Wortels,	...	0 0 1½	—	0 0 2¼

De Zuid-Afrikaan.

ZATURDAG, 27 NOVEMBER 1880.

HET TRANSVAALSCHE.

De tijdingen uit het Transvaalsche zijn een onzacht wekken voor hen, die zich vleiden met den zoeten droom, dat terwijl Basutoland en onze Oostelijke grenzen niets anders leverden dan oorlogen en geruchten van oorlogen, het daar diepe rust, onverstoorbare vrede was. Niet alleen Engelsche bladen en Engelsche drijvers, maar zelfs dorpelingen, die den boeren nog al gunstig gezind zijn, deelden de veronderstelling, dat de onafhankelijkheids-agitatie zoo goed als ten einde was, en er geene soldaten meer noodig waren om de boeren met de annexatie en de Britsche vlag te verzoenen. Helaas! zij hebben zich deerlijk vergist. Zij blijken geen het minste begrip te hebben gehad van het diepgewortelde van den afkeer waarmede het Transvaalsche boerenvolk is vervuld van de Britsche overheersching. Midden in het aangename zelfbedrog openbaren zich zulke onweersteekenen, als door honderden burgers onderteekende advertentiën, dat zij ten eenenmale weigeren belasting te betalen aan de regering, als tallen van verbittering overvloeijende brieven, als een dreigend en morrend gereedmaken voor de groote volksvergadering die in Januarij zal worden gehouden. Ja nu reeds, nog lang vóór die vergadering, breekt de storm al los. Gewapende burgers trekken Potchefstroom, de volkrijkste stad des lands, binnen, gaan het geregt op klaarlichten dag te lijf, ontrukt het een onder executie opgeveild wordenden wagen, en gaan daarmede tartend en triomferend heen. Een gewapende magt wordt van regeringswege gezonden om de belhamels te arresteren, doch zoo ferm eene houding nemen de weerstrevige boeren aan, dat de mannen van het geregt de wijk moeten nemen. En nu worden voetvolk, ruiters en artillerie van heinde en verre vergaderd, een klein leger wordt bijeengebragt om, bijna vier jaar na de door vriend en vijand als onregtvaardig betitelde annexatie, de Britsche vlag te handhaven onder de mannen, die door een Sir T. Shepstone en een Sir Bartle Frere werden verzekerd met zoo groote liefde voor die vlag bezield te zijn! En nu schijnt bij de reeds gevoerde Zuid Afrikaansche oorlogen van blank tegen zwart ook een te zullen komen tusschen blanken onderling.

Voor de Kaapkolonie zou dat, vooral thans, een allernoodlottigste gebeurtenis zijn. Wij gewagen niet eens van de verbittering welke tusschen Engelschen en Hollandsch-Afrikaanschen daardoor zou worden verdubbeld, een verbittering, welke reeds heeft gevoerd tot sympathie van Zuid Afrikaansche boeren met Cetewayo in den Zulu-oorlog, en nu tot sympathie van Vrijstaatsche boeren met Lerothodi en Masoepa en de slechts zeer huiverige zamenwerking van menigen koloniaalen boer in den Basuto-oorlog. Het is ons genoeg, te wijzen op de uitwerking, welke een oorlog tegen de Transvaalsche onafhankelijkheidsmannen zou hebben op de ons omringende naturellenstammen. Zij die reeds in opstand zijn, zouden daardoor worden aangemoedigd om in hun verzet te volharden. De Basutos, die door de hun toegebragte geduchte verliezen ligt tot nadenken konden gebragt worden, zouden uit de tijding "de boeren vechten nu ook aan onzen kant" nieuwe hoop en verschen moed putten. Voor Tamboekies, Pondos en Galekas, die tot dusverre stil zaten, wegens het desperate van den krijg, zoude de oorlogskans een meerbelovend voorkomen erlangen, wanneer Engelschman en boer onder malkander vochten. De oorlog zou tweemaal langer duren en de kosten, welke nu reeds op millioenen worden begroot, verdubbeld kunnen worden. Ja, de burgerij, die moeijelijk een vierduizend man konde afstaan voor den krijg, zoude meer offers moeten brengen, nog meer van hare zonen moeten zenden. En met welk gevoel zouden zij vechten, wanneer ten behoeve van dezelfde vorstin, in wier naam zij jagt maken op Basutos, Tamboekies en Pondomise, hunne geloofs- en stamgenooten over de Vaal worden neergeschoten, of, onder de leus van schuldig aan hoogverraad opgehangen?

Het is vooral voor de Kaapkolonie van belang dat er thans geene botsing met de Transvaalsche boeren plaats vinde. Maar zullen de mannen die aan het roer van zaken over de Vaal staan dat wel inzien? En zouden zij, mogten zij dat al inzien, voorzigtig genoeg zijn om maatregelen te nemen, die de botsing zouden verschuiven? Oordeelende naar het voorledene, twijfelen wij er aan. Hunne handelingen in den laatsten tijd getuigen van geene angstvallige bezorgdheid om de rust te bewaren. Juist terwijl het hoogste belang van Zuid Afrika en van het Britsche Rijk beiden vorderden, zoo weinig mogelijk aanstoot te geven, en zooveel mogelijk de gemoederen te paaijen en te sussen, schijnen zij er op uit te zijn nieuwe twistappels in het vuur te werpen, nieuwe bronnen van ontevredenheid te openen. Wat anders beteekent het wetsontwerp over de drukpers, met zijne bepalingen omtrent beëedigde verklaringen en zijne borgstelling van £100 door elken courantier voor het geval, dat hij een libel mogt publiceren? De bestaande wet op libel is nog nimmer te kort geschoten in de Transvaal: waarom dan eene nieuwe gepasseerd en nog al eene die aandruischt tegen die begrippen van de vrijheid der drukpers, waarop Engelschen doorgaans zoo trotsch zijn? Het is waarlijk, alsof men, niet tevreden dat de boeren getergd worden door tuchtelooze soldaten, ook de vrijheidsbegrippen van loyale Britten wil verkrachten. Wanneer wij daarbij zien, hoe gretig men was eene kriminele prosecutie in te stellen tegen de *Volkstem*, wegens een artikel, dat waarlijk niet scherper was dan ettelijke vroegere in het blad gepubliceerde stukken, dan verwachten wij geene overdreven omzigtigheid van het Transvaalsche bewind, en dan bevreemdt het ons niet, te hooren, dat het zeer ligt heen stapt over de Potchefstroomsche beroering, als eene, waaraan wel spoedig door de derwaarts afgezonden troepen een einde zal worden gemaakt.

Doch zal ons ministerie toelaten, dat de Pretoriaansche bewindslieden te werk gaan, alsof er geene Zuid Afrikaansche Kolonien buiten de Transvaal bestaan, welker belangen erg kunnen gecompromitteerd worden door hunne krachtige, maar tevens tergende politiek? De heer Sprigg en diens ambtgenooten zouden zich alles behalve kwijten van hunne verpligting tegenover de Kaapkolonie, indien zij de Transvaalsche beroeringen kalm en onverschillig bleven aankijken als zaken, welke hun niet aangaan. Door middel van ZExc. den Administrateur kunnen zij voorstellingen doen aan Hunne Excellentien Sir George Colley en Sir Owen Lanyon, en desnoods ook aan de Rijksregering, welke ten gevolge zouden kunnen hebben, dat de kwade dag, wanneer Engelschman en boer malkanders bloed zullen vergieten, werd verschoven. Wij gelooven, dat den heer Sprigg reeds is verzocht, in die rigting werkzaam te zijn, en dat hij zich daartoe niet geheel onbereid betoonde.

DE NORMAALSCHOOL EN DE KAAPSTADSCHE KERKERAAD.

Tegen het einde der jongste Synodale sessie ontstond er een eenigzins onstichtelijke discussie tusschen de Synode en den Kaapstadschen Kerkeraad over de vraag, of de laatste niet verpligt was gebouwen te verschaffen, niet alleen voor de Normaalschool, maar ook voor de Modelschool, die in verband met de Normaalschool is gesticht. Na inzage der differente dokumenten, waarvan wij de voornaamste Donderdag in ons Synodaal verslag plaatsten, komt het ons voor, dat er geen dispuut kan bestaan omtrent het feit, dat de Synode, toen zij in 1876 besloot de Normaalschool te Kaapstad te vestigen, vast overtuigd was dat de Kerkeraad gebouwen zou verschaffen ook voor de Modelschool. Maar aan den anderen kant staat het vast, dat de Kerkeraad reeds in 1877, nog voor dat het instituut in volle werking was, duidelijk liet blijken, dat hij de zaak anders opvatte. Immers op den 10den December van dat jaar deed hij per brief het College van Curatoren het aanbod om de buitengebouwen, den tuin en den grond van het eigendom in de Roelandstraat, die niet voor de eigenlijke Normaalschool vereischt werden, voor de Modelschool af te staan, *mits hem bij wijze van vergoeding een halve kroon per maand werd betaald voor elk kind, dat in de Modelschool werd onderwezen.* De ontvangst van den bedoelden brief werd nimmer erkend door de Curatoren, maar intusschen gingen zij voort met de bedoelde buitengebouwen zamen met al den grond te gebruiken, precies alsof er geen dispuut hoegenaamd bestond tusschen hen en den Kerkeraad. Hierbij dient in het oog te worden gehouden, dat de grond, welke niet juist voor de Normaalschool of Modelschool vereischt wordt, had kunnen verkocht zijn door den Kerkeraad voor eene som, die berekend wordt op digt bij de £2000, maar dat hij, juist omdat zijn aanbod niet werd afgewezen door de curatoren en omdat deze al den grond in occupatie hadden genomen, niet tot den verkoop overging, daardoor alleen ongeveer £120 per jaar verliezende. Het is dus niet vreemd, dat toen er ongeveer drie jaren waren verloopen, en de curatoren nog niets van zich hadden laten hooren, en geen penning hadden betaald, de kerkeraad besloot, de zaak ten einde te brengen door een rekening wegens huur van grond en buitengebouwen in te leveren. De inzending der verrassende rekening en veel onaangenaams zouden zijn vermeden, hadden de Curatoren den brief van 10 December 1877 niet in den doofpot gedaan. Zooveel achten wij het billijk te zeggen ter verontschuldiging van den kerkeraad, die zich vele scherpe aanmerkingen in verband met de zaak op den hals heeft gehaald.

Preekbeurten op Morgen.—Groote Kerk, 's morgens, Ds. Roux; Engelsch, Candidaat D. Pienaar; 's avonds Ds. J. H. Hofmeyr.—Nieuwe Kerk, 's morgens, Ds. J. H. Hofmeyr; 's avonds, Ds. J. Roos. Papendorp, Dr. Kotzé.—Zeepunt, Ds. G. W. Stegmann Sen.—Papendorp, toespraak tot de kinderen 's namiddags ten half 4 ure.

Ned. Geref. Kerk Groenepunt.—Morgen Zondag zal Ds. Andrew Murray beide diensten waarnemen, beginnende 's morgens ten half tien, en 's avonds ten zeven ure in het Engelsch.

In de Duitsch E. L. Kerk zal morgen voormiddag ten 8 ure godsdienst gehouden worden, met inzegening van jonge ledematen in de Hoogduitsche, en des avonds ten 7 ure in dezelfde taal.

Stellenbosch.—Uit eene elders in ons blad verschijnende advertentie blijkt, dat de Candidaat H. F. Schoon voornemens is zijn *Hollandsche proefpreek* alhier te houden op aanstaanden Vrijdag.

Brieven.—De lijst van brieven en bladen, die tot op 6 dezer onafgehaald op het postkantoor alhier liggen, verschijnt in de *Gazette* van gisteren.

De Oogst van koren en haver staat volgens de *Oudtshoorn Courant* het geheele distrikt door bijzonder goed. Men verwacht een zeer ruime opbrengst.

Correspondentie.—Tot narigt van ongeduldige correspondenten dient, dat wij hopen, nu de Synodale Sessie is afgeloopen, weldra al hunne pennevruchten te zullen kunnen plaatsen.

De Oudtshoornsche Club heeft de eerstvolgende wedrennen bepaald op Woensdag 23 en Donderdag 24 Maart 1881. De Civiele Commissaris is gekozen tot president der Club.

Sharpley, de Stellenbossche burger, die volgens Websters telegram in den trein op weg naar Beaufort West is overleden, was eigenlijk geen Stellenbossche burger, maar een Kaapstadsche plaatsvervanger voor den heer Charl de Villiers.

Kapt. Landrey, zegt de *Ft. B. Advocate*, moet in groot levensgevaar hebben verkeerd bij de ontmoeting op de grenzen van Fingoland. Terwijl zijn oog naar een ander gedeelte van het strijdperk gekeerd was, legde een der rebellen op hem aan. Gelukkig zag een jong Afrikaander, Akkerman, een sergeant bij de buitengewone politiemagt, het gevaar, waarin zijn kommandant verkeerde, en blies met vaste hand den rebel het levenslicht uit, voor dat deze zijn plan volvoeren kon.

Nieuwe Insolventies, 25 Nov.—Lukas Groeneveld te Oudtshoorn, slagter en bakker; baten £1218 9s. 6d.; schulden, £1,335 5s.; tekort, £116 15s. 6d.—Walter James Knapp, te Kaapstad, poulier; baten, £127 17s. 2d.; schulden £271 15s. 10d.; tekort, £143 18s. 8d.—26 Nov. Francis Smith, te Malmesbury, algemeen handelaar; baten, £143 8s.; schulden £402; tekort £258 12s.

De Briefwisseling met Burgers te velde geschiedt, wat postgeld betreft, kosteloos, evenals die met de vrijwilligers en is aan dezelfde bepalingen onderworpen. Het adres moet duidelijk den naam inhouden van het korps, waartoe de geadresseerde behoort of van de plaats, waar hij zich bevindt, en er moet bij staan, "on active service." De brief mag niet meer dan een half ons wegen en niets anders inhouden dan partikuliere aangelegenheden, den geadresseerde rakende.

Theatre Royal.—De lang beloofde voorstelling van Planquettes beroemd operette "*Les Cloches de Corneville*" zal tot genoegen van het kunstlievende publiek plaats vinden op aanstaanden Maandag avond, en naar kapt. Roebuck ons verzekert, zal deze productie niet behoeven ten achteren te staan voor eenig iets van dien aard, tot nog toe hier opgevoerd. Tengevolge van de noodige en uitgebreide toebereidselen voor deze voorstelling, zal de schouwburg heden avond gesloten zijn.

Ladismith.—Onze correspondent schrijft op 23 dezer:—"De oogst zal in dit jaar heerlijk zijn. Het veld is in goeden toestand. Alles gaat wèl; behalve dat de Riversdalers, of liever de afdeelingsraad links en regts de menschen dagvaardt om betaling der wegbelasting voor het jaar 1880, en toch ten eenenmale vergeten heeft in de laatste 15 maanden de wegen te herstellen. Geen enkele shilling is er al dien tijd uitgegeven, om onze karren en andere rijtuigen te behoeden tegen het gevaar van breken.—Hier is een snaaksche drinkkoorts uitgebroken."

De Humansdorpsche "Echo" heeft een zeer waardig artikel over de handelingen der Ned. Geref. Synode en geeft hoog op van de intellectuele bekwaamheid welke daarin doorstraalt, en, naar zij meent, gunstig afsteekt bij die, welke Engelsche Synodes en Wesleyaansche Conferenties doorgaans te aanschouwen geeft. Niet alleen voor de predikanten, maar ook voor de ouderlingen heeft het blad een goed woord. De stuitende aanmerkingen, welke door sommige Engelsche kranten gedurig over de Synode worden gemaakt, wijt het blad aan blootе onkunde.

Groote Verkooping van Levende Have.—Het zal de moeite waard zijn, om aanstaanden Dingsdag 30 dezer, naar Tijgervlei te gaan en de verkooping bij te wonen, die de firma Jamieson & Co. aldaar door middel van de heeren Hofmeyr en Zoon zal laten houden. Een kollektie van struisvogels, muilezels, paarden melk- en trekvee, varkens, granen en andere produkten en goederen, als in de advertentie wordt opgesomd, komt niet alle dagen onder den hamer. Tijgervallei, de plaats van den heer H. C. Dreijer, ligt nabij het station Durban en de treinen van Kaapstad en Stellenbosch zullen bij de kruising op die plaats halt houden.

De Oorlog.—De *Cape Mercury* zegt:—"Volgens hetgeen de heer Sprigg zegt, zijn er omstreeks 11,000 menschen in het veld. Wanneer wij het groot aantal officieren in aanmerking nemen, de uitgaven voor paarden, uitrusting, rations, tenten enz., dan kunnen de onkosten niet minder bedragen, dan een pond per dag per man. Het leger kost dus £11,000 per dag, £77,000 per week, £330,000 per maand en £1,000,000 per kwartaal. Zij, die er het best over oordeelen kunnen, voorspellen dat de oorlog van een tot drie jaren duren zal. In het eerste geval zullen de uitgaven £4,000,000 bedragen; in het tweede £12,000,000!" Een prachtig vooruitzigt voorwaar voor de belastingschuldigen!

De Zelfmoord te Winterberg.—Er is *post mortem* visitatie gehouden op het lijk der ongelukkige 19jarige boerendochter, die zich onlangs door ophangen van het leven beroofd heeft. De omstandigheden, die toen tevens door ondervraging van hen, die licht over de zaak verspreiden konden, aan den dag gekomen zijn, worden door de *Ft. B. Advocate* van zeer pijnlijken aard genoemd en sommige zoo erg, dat het nemen van verdere stappen waarschijnlijk wordt geacht. De ouders van het meisje zijn menschen van fatsoenlijk voorkomen en schijnen betere dagen gekend te hebben. Uit de getuigenis van den vader leidt men af, dat een jonge boer het ongelukkige meisje op den dwaalweg heeft gebragt. Maar hij zelf ontkent zulks. In het geheele verhaal wordt geen enkele naam genoemd.

Doodschrik.—Twee kleine kinderen waren onlangs oorzaak dat het geheele dorp Victoria West in doodelijke ontsteltenis geraakte. Zij vertelden namelijk aan zekere jufvrouw M. dat haar zoon met nog twee andere knapen in een kloof, zoowat een mijl van het dorp, vermoord waren door een naakten Kaffer! De *Nieuwsbode* waagt zich niet aan de beschrijving van het tooneel, dat er toen volgde, of van den ontzettenden angst waaraan de moeders dier kinderen ter prooi waren. Genoeg—de politie, gevolgd door een aantal ingezetenen, vloog hals over kop naar de bewuste plek en vond daar gelukkig de drie knapen in vollen levenslust aan het spelen. De kleine jobsboden hadden een inlander in die rigting gezien en meenden, of hadden misschien van een ander gehoord, dat de angstwekkende misdaad gepleegd was.

Aanstellingen.—De heer Edw. Burgess tot distriktsgeneesheer van Clanwilliam, in plaats van Dr. W. A. Sharpe, die naar Piketberg is overgeplaatst; de heer J. Goosen tot veldkornet van de wijk Bokkraal, Peddie, in plaats van den heer G. J. Goosen, die bedankt heeft; de heer Wouter Joh. de Wit tot veldkornet van de wijk Midden Boschjesveld, Robertson, in plaats van den heer Daniel de Wet, die bedankt heeft de heer J. S. Marais Ezoon tot veldkornet van de wijk Boschjesveld, Robertson, in plaats van den heer P. B. de Cilliers, wiens diensten niet langer vereischt worden; de heer Jos. A. Engelbrecht, tot veldkornet van de wijk Langevallei, Clanwilliam, in plaats van den heer Gideon van Zijl, die bedankt heeft; de heer Dirk de Vos tot veldkornet van de wijk Zwartrivier, Caledon, in plaats van den heer W. K. Brunette, die bedankt heeft.

Meesterskantoor.—Woensdag werd vergadering gehouden in de volgende Insolvente Boedels:—John Currie, tweede, schuldvorderingen bewezen ten bedrage van £1,184 16s. 5d. en G. W. Steytler gekozen tot eenig curator.—Egbert A. Buyskes, derde; na voorlezing van het rapport des curators besloten: 1. de noodige maatregelen te nemen voor het verhalen der thans in handen van den Baljuw zijnde opbrengst van den verkoop der vaste goederen: 2. den insolvent ten dienste van zijn huisgezin de slaapkamer-meubelen en eenige andere artikelen, ter waarde van £5 te laten houden.—Louis Hessel, speciale; besloten, den curatoren te magtigen tot het verkoopen der vaste goederen, op de wijze als hun het voordeeligst voor de krediteuren toeschijnt, hetzij bij tender, uit de hand of bij publieke veiling.—Henry Fisher, speciale; verdere schuldvorderingen bewezen ten bedrage van £11,746 6s.—Martin L. F. Kilm, speciale; een verdere schuldvordering bewezen, groot £1076 10s. 1d.

Geheimzinnige Zelfmoord.—Men leest in de *Echo* van Humansdorp, dat de heer John Smith, een 30jarig ongehuwd man, een neef van en inwonende bij den hotelhouder J. S. Smith aldaar, zich verleden Zaturdag morgen van het leven beroofd heeft. Den avond te voren had hij nog een soort van muziekpartijtje gegeven, dat tot 12 uur duurde en waaraan hij zelf, oogenschijnlijk in de beste stemming, een werkelijk aandeel had genomen. Den volgenden morgen vond men hem achterover half van het bed hangende met een karabijn tusschen de knieën en de hersenen uitgeschoten. Hij was een bedaard mensch, maar ietwat neerslagtig en zwaarmoedig, het gevolg, naar men meent, van de bijzondere soort van romanlektuur, waaraan hij ten uiterste verslaafd was. Meermalen moet hij het voornemen geuit hebben om zich van kant te maken, en zelfs op den avond, terwijl hij de viool in handen had, zeide hij, dat hij toen voor de laatste maal dat speeltuig hanteerde. Ook had hij aan iemand verteld, dat men, als hij de wanhopige daad gepleegd zou hebben, in zijne kamer een brief zou vinden, die de redenen inhield. Zoodanig dokument heeft men echter niet kunnen opsporen.

Eene belangrijke chirurgische operatie.—Wij geven volgaarne meer algemeene bekendheid aan eene welgeslaagde en van groote bekwaamheid getuigende heelkundige operatie, onlangs door Dr. Versfeld, van Stellenbosch, verrigt. Omtrent negen jaren geleden werd door vijf geneesheeren geopereerd op den mond van een toen nog zeer jong kindje van den heer J. J. D. Buyskes alhier. De kunstbewerking had eene opening in de lip tot voorwerp, maar mislukte, van wege de wijdte der gaping en het niet heelen van het vleesch. Na verdere konsultatie, werd den heer Buyskes geadviseerd, zijn dochtertje voor geneeskundige behandeling naar Engeland te zenden, maar inmiddels werd Dr. Versfeld geraadpleegd, en daar deze eene welslagende operatie zeker achtte, werd het kind onder zijne behandeling geplaatst, en met het gelukkig gevolg, dat niet alleen de lip geheeld, maar ook de spraak van het kind bepaald verbeterd is. De koele bedaardheid, waarmede de bekwame doctor, slechts door een paar niet tot de fakulteit behoorende vrienden geadsisteerd, de moeijelijke operatie verrigtte, werd zeer bewonderd.

Mislukte ontsnapping.—Donderdag middag heeft Ernst Geppert, die ter teregtstelling verwezen is, wegens de inbraak in Burmesters winkel, getracht uit de gevangenis alhier te ontsnappen. Twee of drie gevangenen waren bezig op een der binnenplaatsen, de muren te witten, waartoe zij een leer hadden opgesteld. Toen de cipier een dier gevangenen gelastte om een emmer kalk te gaan halen, nam Geppert, die zich ook op die binnenplaats bevond, de gelegenheid waar, klom op de ladder, sprong op het dak van een der cellen, van daar op dat van den cipierswoning en liet zich toen langs de waterleiding op den grond afzakken. Juist waar hij te land kwam, bevond zich een hond, die aansloeg, zoodat de vrouw van den cipier Curran naar buiten kwam en den gevangene zag wegloopen in de rigting van den berg. Onmiddelijk waarschuwde zij den heer McCan, den Hoofd-cipier, die met drie of vier der politie den vlugteling volgde, en hem eindelijk in den wijngaard van den heer Jurgens gevangen nam. De gevangene, die blootvoets ging, en zijn voet bij het terugkeeren erg aan een stuk glas bezeerde, bevindt zich thans weder in de gevangenis, waar men zoodanige maatregelen heeft getroffen, dat er geen kans voor ontvlugting meer bestaat.

Humansdorp.—Verleden week Vrijdag werd er te Humansdorp, een publieke vergadering gehouden onder voorzitterschap van den heer S. Hawkins, die bijgewoond werd door het Engelsche gedeelte der bevolking en waarop de volgende resoluties gepasseerd werden. Voorgesteld door den heer H. Dansonville en gesecondeerd door den heer W. Horsley:—"Deze vergadering is van oordeel, dat het wenschelijk is in deze afdeeling een ligting *en masse* op de been te brengen, ten einde het Gouvernement te ondersteunen om, zonder Rijks hulp of tusschenkomst, den opstand op de grenzen te onderdrukken." Voorgesteld door den heer J. J. Walsh, ondersteund door den heer W. Hudson:—"Deze vergadering is van oordeel, dat, mogt het Gouvernement het noodzakelijk achten het Parlement bijeen te roepen, Grahamstad de beste vergaderplaats zal zijn; zoo niet, dan kan er een bijeenkomst van de leden der oppositie te Mafeteng belegd worden."—Ook de boeren hebben een vergadering gehouden en de resolutie op hunne bijeenkomst gepasseerd, bevatte niet die noncense, welke die van de Engelsche vergadering kenmerkte. Wij laten haar hier volgen: "Deze vergadering acht het noodzakelijk, dat er een groot gedeelte der ligtingen uit dit distrikt op de been zal worden gebragt. Onze Vrijwilligers hebben in de Galeka- en in de Gaika-oorlogen gevochten, onze Boerenruiters in den Morosi-veldtogt en nu vechten onze Burgers en Boerenruiters weer op de grenzen. Wij rekenen het nu regtvaardig, dat degenen, die gelijke voorregten als wij genieten, het hunne moeten bijdragen om den oorlog tot een spoedig einde te brengen tot heil van ons land."

Wedrennen te Ceres.—De jaarlijksche wedrennen werden op den 22en en 23en ll. gehouden. Er waren niet zoovele vreemdelingen en paarden tegenwoordig, als verleden jaar, ofschoon de prijzen veel hooger waren dan vroeger. De uitslag was als volgt: "Ceres Prijs", £75, anderhalve mijl, *Riley*, 1, *Sir George*, 2, *Challenger*, 3, *Speculation* 4, *Trymee*, 5; bij den strijd om de "Bokkenveldsche Beurs," waarde £20, alleen voor paarden, die in de distrikten Tulbagh, Worcester en Ceres gefokt waren, een mijl heats, was *President*, van den heer Luijt, beide keeren de voorste, ter wijl *Chance* van de heeren Durham en Mohr in beide heats zijn plaats als tweede behield, zijnde *Juanita* van den heer Schoonwinckel derde. Bij de ren voor de "Dames Beurs," drie en een kwart mijl heats, was *Trial* van den heer Durham de winner, terwijl *Alexander* van den heer Kennedy als tweede volgde. Den volgenden dag werden de wedrennen voortgezet, en evenals op den voorgaanden dag waren *Riley* van den heer Kennedy en *Sir George* van den heer Schoonwinckel de geliefdkoosde paarden. *Riley* was de winner van £30 bij den wedloop om de "Prins Alfreds Beurs" en *Sir George* bleef een volle lengte achter. De "Winners Handicap," £20, werd gemakkelijk gewonnen door *Speculation*, terwijl bij de "Consolatie Wedren," £20, een mijl heats, de *Maid of Zeekoegat* haar goeden naam handhaafde en zoowel *Sir George* als *Challenger* achter zich liet. De wedrennen waren door schoon, koel weder begunstigd, en de regeling liet niets te wenschen over. Ofschoon de grond een beetje zwaar is, heeft men het plan opgevat de baan tot anderhalve mijl te verlengen.

Aankomst van de Maalboot.

Donderdag avond om 10 uur is de *Pretoria* aangekomen met ruim twintig dagen reis, nieuws tot 5 dezer en bijkans tweehonderd passagiers, waarvan 88 voorkomen op de Kaapstadsche lijst en daaronder de volgende:—de h.h. en mej. van Rijn, Reeler en zoontje, Steytler en dochter, Wilman en bedienden, Cooke, kinderen en bedienden, Spengler, Gates, Gewern, jongej. du Plessis, Dr. Luckhoff, de heeren Halkett, D. Mudie en H. T. Black en de overigen van ons onbekenden naam.

Op staatkundig gebied van Europeesch belang is niet veel nieuws te melden. Het Oostersche vraagstuk draait nog tusschen de besluiteloosheid der mogendheden, de ontwijkende houding der Porte en den bepaalden tegenstand van Albanie. Schijnbaar in uitvoering van haar besluit om Dulcigno niet alleen af te staan, maar ook over te leveren, heeft de Porte troepen naar die plaats gezonden om de voorbereidende maatregelen te leiden, maar eene botsing tusschen Derwish Pacha en de Albanezen schijnt onvermijdelijk. Sedert is wel per telegram berigt gekomen, dat de overlevering onmiddelijk geschieden zou, maar ofschoon die tijding reeds twee weken oud is, ontbreekt nog de bevestiging.—Griekenland neemt ook geen stappen, maar de Porte vreest die toch en versterkt zich in Thessalie, Epirus en de Dardenellen, terwijl eindelijk de agressive beweging der Kurden tegen Perzië totaal de nek is ingeslagen, als de telegrammen nl. waarheid spreken.

In beperkter kring wordt het Iersche vraagstuk in toenemende mate de brandende kwestie. Men weet reeds, dat de krimineel gedagvaarde parlementsleden en "landleaguers," besloten zijn hun kans te staan: maar nu blijkt dat zij die kans tegen het Gouvernement willen aanwenden. Dat is, zij willen trachten in defensie tegen de aanklagt van zamenzwering door het oproepen van honderden getuigen het verhoor te verkeeren in een commissie van onderzoek in landzaken. 't Gerucht voegt er bij, dat het plan is den heer Gladstone over zijn speeches in Midlothian, den heer Bright over de zijne in Manchester, en den heer Forster over zijne geschriften en parlementaire uitingen te ondervragen. Gelukt dit plan, dan zal het verhoor maanden aan maanden moeten duren. Aan de andere zijde zou het Gouvernement plan hebben te zorgen, dat de zaak niet voor Januarij voorkomt, om de beschuldigde parlementsleden te verhinderen op hun post te zijn. Zoo althans vertelde de heer Parnell op een meeting te Dublin, die er bij voegde, wel te zullen zorgen dat het Gouvernement geen excuus zou hebben in vertraging der preliminairen van zijne zijde. Inmiddels nemen de agrarische wanbedrijven in aantal toe en wordt er reeds openlijk van insurrectie gesproken, en de heer Parnell heeft met een wenk in dien zin gedreigd, als het Parlement niet, binnen wat hij een redelijken tijd noemt, "Home Rule" toestaat.

Een andere bron van sensatie betreft de gevangenzetting van een predikant van de Engelsche Kerk, Eerw. T. P. Dale, rector van St. Vedast, Londen, en zulks wegens het volharden in onwettig verklaarde praktijken. Hij wil zich niet verdedigen en de Kerk Unie schijnt van plan, de zaak tot den bazis te maken van een veelomvattende regtskwestie.

Een nieuwe Duitsch-Oostenrijksche alliantie is op touw—een huwelijk tusschen Graaf Wilhelm Bismarck, zoon van den Keizerlijken Kanselier, en Gravin Andrassy. Op zich zelf van weinig beteekenis, is die verloving, in verband met de positie der kontrakterende vaders, een bewijs van de hechtheid der staatkundige overeenkomst tusschen beide rijken.

Koningin Victorias oudste kleinzoon, Prins Wilhelm van Pruissen, staat op trouwen met Prinses Augusta van Sleeswijk-Holstein Sonderburg Augustenburg. De toebereidselen zijn reeds aan den gang, en men zegt, dat H.M. er ernstig aan denkt, in persoon deze eerste huwelijksvoltrekking onder hare kleinkinderen, die bepaald is op den 26sten Febr., bij te wonen.

Een vreeselijk voorval wordt gemeld uit Courtevoie, bij Parijs. Men zou aldaar een vuurballon oplaten, maar de luchtreizigster, Mdlle. Albertinie, die in de kar zou meegaan, kwam niet opdagen. Een jong gymnast, Navare, bood aan voor £2 hare plaats in te nemen. Hij steeg op en maakte halsbrekende toeren op het trapezium, maar toen de ballon eene hoogte van meer dan 2000 voet bereikt had, zag men plotseling den jongen man met verschrikkelijke vaart naar beneden tuimelen. Zoo hevig was de kracht der snelheid, dat zijn horizontaal nederkomend lijk een holte van twee voet diep in den grond maakte en tot een hoogte van vijftien voet terugstuitte. De ballon barstte later en kwam midden in Parijs teregt, maar zonder schade te doen.

Het Fransche Konsulaat te Varna is gruwelijk beleedigd door de Bulgaren, die het wapenbord afgerukt en door het slijk gesleurd hebben. De Fransche ambassadeur heeft een kanonneerboot derwaarts gezonden.

Ten einde raad met de verwoestingen der Phylloxera, en bij meer wetenschappelijke middelen weinig of geen heul vindende, neemt men in Frankrijk de proef met een regtstreekschen verdelgingsoorlog tegen dat insekt. Aan de dorpsschoolmeesters is opgedragen, om, gewapend met vergrootglazen, de insekten en eijeren op te sporen en te laten vernielen. Daar, naar men berekent, het vrouwelijk insekt alle jaren 35 millioen eijeren legt, is die taak geen kinderspel.

Rusland, dat anders ontzettende hoeveelheden graan en wol exporteerde, voert thans beiden in. Te Odessa is een schip van Port Elizabeth aangekomen met 915 balen wol aan het adres eener firma te Moscou, welke firma binnen kort nog 1500 balen van de Kaap verwacht. Zoo veranderen de tijden!—Men zegt dat de gezondheid des Keizers nu ernstige bezorgdheid inboezemt, en dat werkelijk zijn dood nabij schijnt. Maar de ongelukkige vorst is reeds zoo dikwerf met vergif en ongeneeslijke ziekten gedoodverfd, dat herhalingen van die berigten niet veel indruk maken. Een ander praatje wil, dat zijn vermeend huwelijk met prinses Dulgoruki *nog niet* is, maar eerlang staat te worden voltrokken.

De nieuwe Kaapsche Gouverneur, Sir Hercules Robinson, is op den 4den dezer in Engeland aangekomen en zal waarschijnlijk de kersdagen in Londen doorbrengen en in Februarij herwaarts op reis gaan.

Aan Kolonel Glynn, Kolonel Collingwood en Kapitein Claude Bettington is wegens diensten in den Zulu-oorlog, de broederschap verleend der orde van St. Michael en St. George.

Per Telegraafkabel.

LONDEN, 10 November.—Het Fransche Ministerie is afgetreden ten gevolge eener nederlaag in de Kamer van Afgevaardigden.

In Oostenrijk is door eene aardbeving groote verwoesting van leven en eigendom aangerigt.

De Lord-Mayor van Londen gaf gisteren zijn jaarlijkschen maaltijd. De Premier zeide bij die gelegenheid, dat de Regering zorgvuldig het oog hield op de gebeurtenissen in Basutoland.

14 November.—Eene deputatie is naar den Lord-Luitenant van Ierland gegaan, om schorsing te vragen van den *Habeas Corpus Act*.—Het proces tegen de Russische Nihilisten is afgeloopen. De meesten zijn ter dood veroordeeld.—In Nova Scotia zijn veertig menschen bedolven door eene mijnontploffing.—In Engeland wordt een fonds gevormd tot ondersteuning der weduwen en weezen van de in de Zuid Afrikaansche oorlogen gevallen militairen.—Het Parlement zal in Januarij bijeengeroepen worden.—In de Iersche provincie Limerick is weer een agent doodgeschoten.—Het Portugesche Gouvernement heeft besloten, de kosten te dragen eener spoorweglinie van Delagoabaai naar de Transvaal.—De Fransche Kamer heeft een votum van vertrouwen in het Ministerie uitgebragt en het Ministerie heeft daarop zijn ontslag ingetrokken.

NEDERLAND.

(Van onzen Correspondent.)

Parlement.—Bij de behandeling van het Strafwetboek is na eene levendige discussie een voorstel tot wederinvoering van de doodstraf met 41 tegen 20 stemmen *verworpen*. Dit voorstel is uitgegaan van de Christelijke partij in de Kamer en grondde zich vooral op het *goddelijk recht*, dat een leven voor een leven eischt, en ook daarop, dat, waar dit niet wordt gehandhaafd, de misdaden vermenigvuldigen.

De bestrijders van de doodstraf voerden aan dat in de landen waar die straf wordt uitgeoefend, niet minder misdaden gepleegd worden dan waar die is afgeschaft; dat de vrees voor den dood geen misdadiger terughoudt, en dat het in strijd is met het menschelijk gevoel der XIX eeuw om een misdadiger ter dood te brengen.

Levenslange gevangenisstraf is vastgesteld benevens *voorwaardelijke* invrijheidstelling, indien een gevangene, die drie jaren gezeten heeft, bewijzen heeft gegeven van berouw en verbetering. Een gewijzigd *ticket-of-leave* systeem.

Gedurende de debatten is er nog al getheologiseerd en kwam zoowel Strauss als Schleiermacher ter sprake. Geen wonder, als men zoovele geestelijken, Modern, Roomsch en Gereformeerd in het Parlement heeft.

De Kamer krijgt in behandeling eene memorie van en zekeren heer B., een Commis, die door den minister ontslagen is, op aandringen van zijne hoogere in rang doch naar zijn voorgeven, omdat hij bij het onderzoeken van goederen enz. niet wilde helpen knoeien. Zulk een zaak komt zelden voor het Parlement, daar men gewoonlijk maar het liefst zwijgt. Inmiddels heeft de heer B. kennis gekregen, dat zijn "ontslag" in "eervol ontslag" veranderd is!

Rechtszaken. De rechtbank te Tiel heeft uitspraak gedaan in de zaak van den predikant, Dr. R., die tijdens de laatste verkiezingen een overdruk uit een courant verspreid had, waarop noch de naam van den drukker noch die van den uitgever vermeld stond! Krachtens een oude wet, uit den tijd van Napoleon, toen de geheele pers aan banden lag, is Dr. R. aangeklaagd. Terecht zou hij er zich in zijne verdediging op kunnen beroepen, dat zoo hij in dezen schuldig was, de geheele pers in zijn schuld deelde. Hij is vrijgesproken, op grond dat er in den overdruk vermeld stond, wie het oorspronkelijk stuk gedrukt had.

Het standje op de Joden Breestraat te Amsterdam heeft toch nog voor enkelen ernstige gevolgen gehad. Een half dozijn personen zijn met boete en gevangenis gestraft, en nog enkelen wacht dit lot. De politie is ook niet zonder berisping vrijgekomen.

Oplichterijen zijn aan de orde van den dag. Een der laatste uitvindingen is als volgt. De man is van huis, naar een andere plaats. Nu ontvangt de vrouw een telegram "van haar man" met order om "als haar een wissel groot zóóveel guldens wordt aangeboden, dien te betalen". Een uur later wordt de wissel gepresenteerd en betaald; en straks komt de man thuis om te ontdekken hoe men hem heeft opgelicht.

ZIE BIJVOEGSEL

Eerste Prijs der Koninklijke Landbouwmaatschappij

VAN ENGELAND!

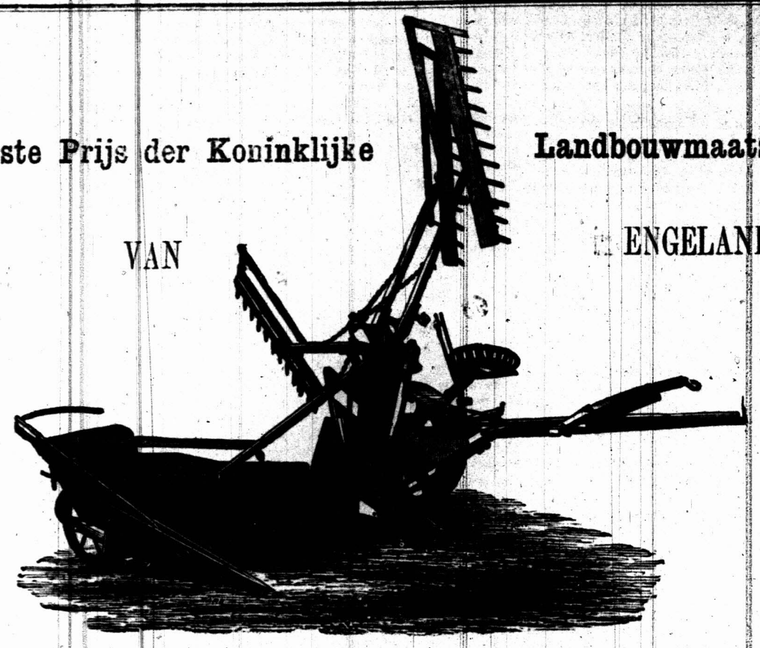

MAAIMACHINES.

Nieuwe Koninkljke gepatenteerde onontbeerlijke MACHINE, die zelve harkt, met vier of vijf MECHANISCHE HARKEN, die met de hand bewerkt kunnen worden. Zij is de volmaaktste MAAIMACHINE, die ooit is ingevoerd en haar is overal het grootste succes ten deel gevallen.

RICHARD HORNSBY & ZONEN (BEPERKT) hebben voor het saizoen 1880, om in de behoeften van de Zuid-Afrikaansche Koloniën te voorzien, **een geheel nieuwe Maaimachine** ingevoerd, die, gepaard aan ongeëvenaarde ligtheid om haar te trekken, al de voordeelen in zich vereenigt van de beroemde onmisbare Maaimachine.

Deze nieuwe **zelf-harkende Maaimachine** onderscheidt zich door **duurzaamheid, doeltreffendheid** en **sterkte**, vereenigt in zich al de goede eigenschappen van Hornsby's fabrikaat, en is **expresselijk gemaakt om door koloniale Paarden of Muilezels getrokken te worden, ten einde aan alle behoeften van den Kaapschen Boer te voldoen.**

Deze onmisbare Machine heeft een ongekend succes behaald gedurende de jaren 1879 en 1880 op al de maaiwedstrijden in bijna elk gedeelte van de wereld, en aan haar zijn de hoogste prijzen bij de mededinging met al de eerste Engelsche en Amerikaansche Machines toegekend.

Bij de wedstrijden van de Koninklijke Landbouwmaatschappij van Engeland, welke zeker het beste middel aanbieden om de deugdzaamheid eener Machine te beproeven, is aan **R. Hornsby & Zonen verreweg het grootste aandeel prijzen toegekend**, welke verkregen zijn in een mededinging met de Machines van de geheele wereld.

Vijf keeren zooveel prijzen als elke andere fabrikant
Vijf „ „ eerste prijzen „ „
Vier „ „ tweede „ „ „
Drie „ „ derde „ „ „

In het bijzonder voor Koloniaal gebruik gemaakt

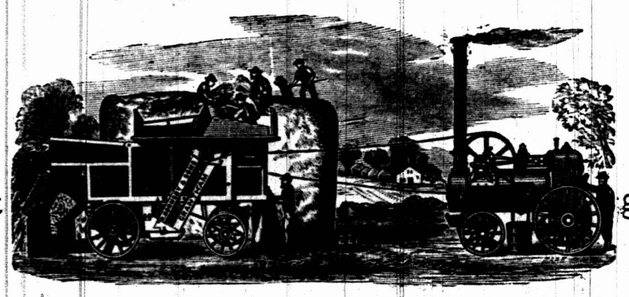

In het bijzonder voor Koloniaal gebruik gemaakt.

Vaste en vervoerbare Stoom- en Dorschmachines, een- twee- en drie- voor Ploegen, ligt om te trekken, eenvoudig, sterk en duurzaam.

Vaste en vervoerbare Zaagbanken, Machines om Koorn schoon te maken, Korenzeven, Snijmachines voor Rapen, **Veldrollers**, enz., enz.; allen van de laatste en meest verbeterde constructie, mede gemaakt door R. Hornsby & Zonen (Beperkt), verkrijgbaar aan **het Landbouwkundige Magazijn van**

James Robertson, 60, Pleinstraat, Kaapstad.

De Waal en De Kock,

24, BURGSTRAAT,

LANDEN NU

SIKKELS, ZENSEN, SCHAAPSCHAREN.

Tuinhouweelen, Tuinhaken, Boschpikken, Gieters, Waschstellen, Emmers Baden, Ovale en Ronde, Kommen en Bekers, Blikken Koffers.

KAR EN WAGENASSEN EN VEEREN,

Rijtuiglampen, Glazen en Verlakte Handvatsels, Kartrappen, Winkelhaken Stutten en Moeren, Krammen en Omslagen, Belegsels, Scharnieren, Schroeven.

GRAVEN, SCHOFFELS, TUINVORKEN,

STALVORKEN, HOOIVORKEN, PIKKEN.

Hollandsche en Amerikaansche Houten Koornschoppen.

Timmermans Gereedschap, Kuipers Gereedschap.

MESSENWERK EN PLEETWAREN.

Teer en allerlei soorten Verf en Olie.

LEDEKANTEN! IN SOORTEN!

ALSMEDE EEN GROOT ASSORTIMENT

ALGEMEENE IJZERWAREN.

DE WAAL EN DE KOCK,

24, BURGSTRAAT.

DE KAAP DE GOEDE HOOP

Permanente Bouw- Land- en Beleggingmaatschappij,

Kantoor: No. 2, Hofmeyr Chambers, Kaapstad.

OPEN ALLE DAGEN VAN 10 TOT 3 UUR.

CURATOREN.

De heer JOHN E. MAXWELL (MAXWELL & EARP), St. Georgestraat.
„ CHARLES LEWIS, L.W.V., Strandstraat.

AANDEELEN.—Aanvragen om Aandeelen moeten geschieden bij en ten Kantore van den Secretaris waar verdere bijzonderheden te vernemen zijn.

De AANDEELEN met den Interest daarop kunnen te allen tijde na EENE MAAND opzeggens ingetrokken worden.

DEPOSITA.—De thans betaald wordende Interestkoers (voor 6 of 12 maanden vast) is 6 percent.

Ook worden DEPOSITA die 5 percent Interest van af DEN DAG DER BELEGGING dragen, aangenomen, en deze kunnen teruggevraagd worden tegen veertien dagen opzeggens.

Deze Maatschappij verschaft het Publiek de best mogelijke Securiteit voor Geldbelegging, daar hare Fondsen enkel als EERSTE HYPOTHEEK op VASTGOED mogen uitgezet worden.

LEENINGEN.—VOORSCHOTTEN ter terugbetaling bij maandelijksche termijnen, naar de middelen en het verlangen der Leeners, worden aan de Leden die Huizen Bouwen of Koopen willen, op vrijgevige en prompte wijze toegestaan.

Alle Hypotheker kunnen te eeniger tijd afgelost worden tegen betaling van het saldo der voorschotten

A. SIMKINS, Secretaris.

Hunt's Geneesmiddel.

HET groote Geneesmiddel voor de nieren is geen nieuwe zamenstelling, en het is reeds 30 jaren bij het Publiek bekend, en wordt door alle klassen gebruikt.

HUNT'S GENEESMIDDEL heeft honderden van eene slepende ziekte genezen en van den dood gered, die door Geneesheeren waren opgegeven.

HUNT'S GENEESMIDDEL geneest alle ziekten der Nieren. Blaas, Urine Organen, Waterzucht, Graveel Urinevloed, en Onregelmatigheid en Terughouding der Urine.

HUNT'S GENEESMIDDEL bevordert den slaap, geeft eetlust, versterkt het gestel, en een hernieuwde gezondheid is daarvan het gevolg.

HUNT'S GENEESMIDDEL geneest elken pijn in de Zijde, Rug of Lenden, algemeene Verzwakking, Vrouwenziekten, gestoorde Slaap, verlies van Eetlust, ziekte der Nieren, en alle aandoeningen der Geslachts-Organen.

HUNT'S GENEESMIDDEL geeft aan den Lever spoedig de gezondheid terug, en verwijdert de oorzaken waardoor Hoofdpijn, vuile Maag, slechte Spijsvertering, Verstoppingen, Aambeijen, enz., ontstaan.

Door het gebruiken van HUNT'S GENEESMIDDEL zullen de Maag en de Ingewanden spoedig hun kracht terug krijgen, en zal het bloed geheel gezuiverd worden.

HUNT'S GENEESMIDDEL is geheel samengesteld uit plantaardige bestanddeelen, daardoor wordt in eene bestaande behoefte voorzien, en men kan ten volle er op vertrouwen.

HUNT'S GENEESMIDDEL is expresselijk voor bovengenoemde ziekten vervaardigd, en men heeft nog nooit gehoord dat het gefaald heeft.

Te koop bij de Eenige Agenten voor Zuid Afrika, SCHADE & Co., "De Colonnade," hoek van de Kortemarktstraat en Groenteplein, Kaapstad.

HALSTEDS

STRUIS-BROEIMACHINE.

DE Ondergeteekenden hebben nog voorhanden een klein aantal van de bovengenoemde

Beroemde Broeimachines,

Orders voor welke ten spoedige dienen ingezonden te worden.

VAN DER BYL & CO.

J. E. BRUTON

PHOTOGRAPHISCH TEEKENAAR.

DE langst gevestigde Photograaf in Zuid Afrika.

Oude Portretten worden Vergroot en Gekleurd

In Olie- of Waterverf,

Tegenover de Nederduitsch Gereformeerde Kerk, Adderleystraat, Kaapstad.

STRUISVOGELS! STRUISVOGELS!

Belangrijk voor Struisvogelboeren.

POCOCK'S ANTHELMINTISCHE (of worm) OLIE

IS een zeker en nooit feilend geneesmiddel tegen die gevaarlijke ziekten, die zoo dikwijls zoo noodlottig afloopen, zoo's Wormen en Verstoppingen bij Struisvogels. Elke Struisvogelboer behoorde ten allen tijde een goeden voorraad bij zich aan huis te hebben, daar een enkele dosis een zieken Vogel bijna onmiddelijk zal genezen. De Eigenaars verkoopen dagelijks meer en meer van dit artikel. Duizenden bottels zijn reeds naar alle deelen der Kolonie verzonden, en in geen enkel geval heeft dit wonderlijk geneesmiddel, waar het op behoorlijke wijze aan de zieke Vogels gegeven werd, zijn goede uitwerking gemist. Van elke plaats waar ook de Anthelmintische Olie besteld is geworden, worden ons, zelfs ongevraagd, getuigschriften toegezonden, die getuigen van het groote voordeel en de groote voldoening, die het gebruik dezer Olie geven. Deze Olie is niet alleen een zeker geneesmiddel tegen Wormen en Verstoppingen, maar indien zij gedurende een maand aan gezonde Vogels wordt gegeven, zal zij deze ziekte zelfs geheel voorkomen. Wees voorzigtig geen ander geneesmiddel te gebruiken dan dit. Tal van klagten zijn ons ter oore gekomen van menschen, die er toe gebragt waren om andere medicijnen te koopen tegen Wormen en Verstoppingen, maar welke, in plaats van de Vogels te genezen, ze gedood hebben. Wij hebben tal van getuigschriften ontvangen, van welke wij nooit gevraagd hebben, en welke allen bij ons ter inzage liggen. Wij kiezen er slechts eenige ter publicatie uit. Iemand schrijft ons:—"Zend mij tien nog een dozijn bottels van uw Olie; ik moet bekennen, dat het een voortreffelijk geneesmiddel is." Iemand anders schreef:—"Het verheugt mij het agentschap voor den verkoop van uwe Anthelmintische Olie aan te nemen. Een enkele dosis redde één mijner Vogels, gewaardeerd op £80.

Het volgende verscheen in de *Argus* van den 17den April:—

EEN KOSTBAAR GENEESMIDDEL.—De heer J. H. MALAN schrijft uit Wellington aan de *Zuid Afrikaan*:—"Ik ben gedurende vele jaren een Vogelstruisboer geweest en heb verscheidene kostbare Vogels verloren, aan hetgeen men "Verstopping" noemt. Ik heb alle middelen te vergeefs gebeerd. Onlangs hoorde ik van een nieuw geneesmiddel, de "Anthelmintische Olie," bereid door POCOCK & Co. Ik liet een flesch uit de stad komen en vond weldra gelegenheid de Olie te proeven. Een mijner Vogels krijgt de bovengenoemde ziekte. Ik gaf hem een half wijnglas vol en kort daarna loosde het dier eene hoeveelheid water en zand, zooals een Vogelstruismaag slechts kon bevatten. Daarna begon het weer te eten en bleek geheel genezen.

Elandskloof, distrikt Paarl, 21 Feb. 1880.

Den Heeren J. P. POCOCK & Co., Kaapstad.

WAARDE HEEREN,—Ik heb de eer u te berigten, dat uw "Anthelmintische Olie" meest werkdadig werkte, om die Vogels te genezen, aan welke ik de Olie toediende. Ik beschouw deze Olie als een uitstekend geneesmiddel en wanneer de aanwezigheid van Wormen, *voornamelijk van den Lintworm*, slechts *vermoed* wordt, dient een Dosis dezer Medicijn gegeven te worden, daar Struisvogels allen min of meer aan die kwaal mank gaan.

Ik ben, enz.,

D. J. PENNEY.

Klapmuts, 8 April 1880.

Den Heeren J. P. POCOCK & Co., Kaapstad.

WAARDE HEEREN,—De kracht van de "Anthelmintische Olie," die gij voorgeschreven hebt als een geneesmiddel voor Vogelstruizen, die aan ziekten lijden, veroorzaakt door Wormen, is ten volle bevestigd. Na een naauwkeurige proefneming met uwe Olie, ben ik blijde u de gunstigste getuigenis te verstrekken wat hare werking betreft.

Ik ben, enz.,

D. W. H. WESSELS.

Een heer (de eigenaar van 60 volwassen Struisvogels) deelt ons mede:—"Op een dag verleden week werd een mijner fraaiste vogels ziek, en 's nachts gaf ik hem eene dosis Croton Olie. Den volgenden morgen vond ik hem dood. In den loop van den dag werd een andere fraaie vogel ziek, en daar men mij aanbevolen had een proef te nemen met "POCOCK'S ANTHELMINTISCHE OLIE," gaf ik hem tegen den avond een volle dosis. Den volgenden dag gaf de Vogel teekenen van wezenlijke beterschap, en in den loop van weinige uren was hij weder volkomen hersteld. Ik ben zoo in mijn schik met den uitslag, dat ik nu een dosis wil geven aan elk mijner zestig Struisvogels."

Overton, 15 Julij 1880.

WAARDE HEEREN,—Ik heb groot genoegen u mede te deelen dat de bottel Anthelmintische Olie, die gij mij gezonden hebt, een mijner vogels aan welken ik de Olie heb toegediend, gered heeft. Het dier is nu in beter gezondheid en veel flinker dan het ooit te voren geweest is.—Ik ben, enz., T. W. LLOYD.

Deze Olie kan of onmiddelijk van ne oorspronkelijke en eenige ontdekkers, J. T. POCOCK & Co.' Kortemarktstraat, Kaapstad, verkregen worden; of bij J. S. ATKINS, Wellington; J. B. JOUBERT, Paarl' H. & D. HOME, Ceres; MUNDER & SYMS, Amandelboom; IMMELMAN & Co., Worcester; L. ROSENBLATT, Calvinia; H. HENOCH, Ladismith; L. G. POCOCK, George; FLEMING & MUDIE, Mosselbaai; FIELD & KING, Oudtshoorn; D. WILSON, Prins Albert; J. MACKAY, Port Elizabeth; WETZLAR & HAMMERSCHLAG Oost Londen; EKSTEEN & Co., Napier; L. G. H. POCOCK, Cawilliam; S. ANDERSON, Hoetjesbaai BARRY & NEVEN, Riversdale; J. BRITTAIN, Beaufort West; J. & A. MCGREGOR, Modderfontein GEBRS. HEROLDT, Murraysburg.

In elke Buitenstad worden er Agenten gevraagd.

N.B.—Voor het gemakkelijker verzending per post wordt deze olie ook afgeleverd in capsules, die zeer gemakkelijk zijn om toe te dienen. De prijs is 9s. per dozijn capsules, waarvan één pil genoeg is voor een jongen vogel onder de zes maanden en twee voor oudere vogels.

De Dosis voor een volwassen Vogel is twee Eetlepels vol of een Half Kelkje 's avonds, hetzij als drankje of als pil opgemaakt met broodkruimels of zemels; voor Kuikens is de helft genoeg.

Verkocht in bottels, bevattende 12 VOLLE DOSES, voor 10s. per bottel, en alleen toebereid door de uitvinders,

J. T. POCOCK & CO.,

Pharmaceutische en Homœpathische Chemisten en Droogisten in het groot.

No. 6, KORTEMARKTSTRAAT, KAAPSTAD.

N.B.—Zorg dat gij het echte artikel krijgt. Iedere Bottel heeft een label er aangehecht, met onzen naam en ons adres en de kurk is insgelijks bedekt met een strook met den naam er op van J. T. POCOCK & Co., Kaapstad.

☞ *De Bottel moet goed worden geschud, eer dat de Olie gebruikt wordt.*

L. H. TWENTYMAN & CO.

LANDEN THANS

Korenschoppen en Schaapscharen,

ZEISSEN & SIKKELS.

ASSEN in alle soorten, Veren voor Wagens en Karren, Remmen, Dommekrachten, Karhandvatsels, Zaagbanken, Bandenbuigers, Houweelen, Tuigen, Zweepen, Ziften, Potten, Pannen en Ketels, Zeeppotten, Spijkers, Schroeven, Scharnieren, Duimstokken, Troffels, Schroefsleutels, Pompen, Indie Rubber Pijpen voor Pompen, Gespen, Ringen, Voermachines, Priece's F. P. IJzeren Brandkasten, Strijk- en Parsijzers, IJzeren Broodplaten, Blaasbalgen en Blaasbalgvormen, Draagbare Smids Fornuizen, Gegalvaniseerde Emmers en Balies, Gegalvaniseerd IJzeren Gevlochten Heiningdraad, Gegalvaniseerde IJzeren Schroeven en Ringen, Koperdraad No. 17, Borstelwaren, Schaven, Hamers, Boren en Omslagen, Messenwaren, Vernis, Olie en Verfwaren, Zadels en Toomen, en hebben altijd voorhanden een grooten voorraad Staffordshire en Scrapijzer en Algemeene IJzerwaren.

EQUITABLE,

Zee- en Brandassurantie Maatschappij,

ADDERLEYSTRAAT, KAAPSTAD.

EZE Maatschappij, besloten zijnde de Zaken van hare Brandassurantie uit te breiden, is voornemens Agenten in de Buitendistricten aan te stellen, en zal aanzoeken inwachten van al degenen, die genegen zijn zoodanig Agentschap op zich te nemen.

J. P. HERMAN, Secretaris.

Kaapstad, 15 Julij 1879.

AAN WAGENMAKERS.

WORDEN GELAND UIT DE "ARETHUSA,"

IJzeren Wagen Assen, $2\frac{1}{4}$, $2\frac{3}{4}$, 3 duim
IJzeren Schotsche Kar Assen, 2, $2\frac{1}{4}$, $2\frac{1}{2}$ duim
Gewone IJzeren Kar Assen, $1\frac{1}{2}$, $1\frac{5}{8}$, $1\frac{3}{4}$ duim
Patente Maal Assen, alle grootten
Veren voor Karren en Wagens, gewone grootten
Dennet Veeren, in Stellen, voor Karren en Buggies
Patente Bandbuigers met Boormachines
Patente Naaf Boormachines
Patente Boormachines voor Hand of Stoomkracht
Draaibanken, groote, voor Wagen Naven
Smids Blaasbalgen, Aanbeelden, Schroeven en Hamers
Water Tue Irons, met Waterbakken
Patente Draagbare Smederijen.

GEORGE FINDLAY & CO.,

IJzermagazijn, Gravestraat.

Lees Hier! Lees Hier!!

Vaderlandsche Rietvallei EN

WOEST GEBERGTE

TE KOOP,

Aan elkander gelegen in het Distrikt Calvinia, Veldkornetschap Achter Hantam, vijf uren te Paard van het Dorp, langs den grooten Achterveldsweg, groot omtrent Zeven Duizend en Een Honderd (7100) Morgen.

DE Ondergeteekende, besloten hebbende, om zijn groote Boerderij kleiner te maken, biedt uit de hand te koop aan GENOEMDE PLAATSEN. Het is bijna niet noodig, door de welbekendheid van de Plaatsen, om er veel van te zeggen. Doch voor onbekenden wil ik kortelijk zeggen, dat:

De Plaats beplant is met bijna twee duizend (2000) Vruchtboomen, die gemiddeld jaarlijks honderd (100) mudden drooge vruchten opleveren, die van de Plaats (uit het Huis) verkocht worden voor Een Pond Tien shillings (£1 10s.) per mud, en geschilde Negen pence (9d.) per pond.

Ook is er een Populierenbosch, omtrent 1000 yards lang en 10 breed, met een rijken voorraad hout, dat verkocht wordt voor £1 per balk.

Een (1) Rietbosch, hetwelk gemiddeld oplevert van 50,000 tot 60,000 Rieten, en welke goed gewild zijn voor zeven shilling (7s.) de honderd.

Omtrent zeven duizend (7000) Wijngaardstokken, welig en gezond; er kan nog veel meer geplant worden.

Vijf en twintig (25) Broeikampen met Lucern bezaaid en heeft ruimte voor meer dan veertig (40) Broeivogels. Vijf (5) anderen—ook met Lucern—die voor omtrent honderd (100) kleine vogels plaats geven zullen.

Een stuk Tuingrond, 200 yards lang en breed.

Een stuk Land, groot omtrent voor twee mud Zaad (koren).

Lucern-landen, groot omtrent 460 yards, bij 350 breed.

Eenige Kweeperlanen, zamen van de lengte van duizend (1000) yards.

Het bovengenoemde is slechts eene schets van de plantage, waarvan de bezoeker zich overtuigen kan. Al de grond kan met standhoudend vast water het geheele jaar door bevochtigd worden.

Ook heeft de Plaats nog andere Zaailanden, die door de Hantamsrivier bevochtigd worden, omtrent voor 10 mudden Zaad (koren), die bij eenigzins goede jaren van 40 tot 100 mudden geven van een mud zaad.

Drie (3) groote Buitenkampen met goede drenkings en overvloed van weide.

Vier (4) sterke Buitenwaters, geschikt voor vee- en landbouw.

EEN WOONHUIS met vier vertrekken, gezolderd.

Elf (11) Buitenvertrekken, waarvan acht gezolderd.

Een Watermolen met twee vertrekken, ook gezolderd; deze maalt minstens honderd (100) mudden graan per jaar, voor reizigers tegen 5s. per mud.

Een Kelder, gezolderd.

Een Stal voor 16 Paarden, met een Wagenhuis er aan voor vier groote Wagens, ook gezolderd. Een Stal (niet onder dak) voor twintig Paarden.

Twee groote Dorsch (of Trap) vloeren.

Bij eenigzins goede jaren is hier al gewonnen tot omtrent zes honderd (600) mudden graan, die binnen eenige maanden verkocht werden tegen £1 10s. per mud.

De aanvraag naar vruchten en graan is zoo groot, dat er niet genoeg gewonnen kan worden om aan de behoeften te voldoen. Het verklaart zich ook, want de plaats ligt op de Grenzen van de groote uitgestrekte Kroonlanderijen, waar geen vruchten en graan kunnen verbouwd worden.

Komt en overtuigt u zelven.

G. J. VAN WIJK.

28 Augustus 1880.

P.S. De Ondergeteekende stelt zich voor, wanneer hem een voldoende prijs wordt aangeboden, om een aanzienlijk aantal losse waarden als toegift er bij te doen, b.v. broeivogels en dito andere, Ganzen en Zweepstokken.

Let op, omtrent honderd (100) Ganzen geven alleen met de vederen hier omtrent een inkomst in het jaar van twintig tot vijf-en-twintig ponden sterling (£20 tot £25).

UITVERKOOP! UITVERKOOP!

DE Ondergeteekende, wegens gevorderden leeftijd besloten hebbende zich, van zijne beslommeringen te ontdoen en het District te verlaten, zal van heden af tegen veel verminderde prijzen uitverkoopen zijnen welgeassorteerden voorraad Negotiegoederen, bestaande uit elk artikel wat tot een welingerichte Bezigheid behoort.

De Vaste Eigendommen van den Ondergeteekende zijn tevens uit de Hand te Koop, bestaande uit:

I. Erf No. 3, bijna één morgen groot, ingesloten, waarop staan een Gebouw als Woonhuis en Winkel in gebruik met Planken Vloeren en Zolder, benevens Pakhuis, Stal, Hoenders- en Varkenshokken, alles onder IJzeren Dak en het fraaiste Gebouw in het geheele Dorp.

II. Erven 17, 18 en 45, elf à twaalf morgen groot, waarop staat, een welingericht Woonhuis met Schoolgebouw annex, wel verhuurd, benevens een op zich zelfstaand IJzeren Gebouw, als Pakhuis in gebruik, doch tevens als een compleet Winkelgebouw ingericht.

III. Gedeelte van Erf 42 met de daaropstaande Gebouwen, wel verhuurd.

Indien op zekeren tijd niet verkocht zullen dezelve op later te bepalen datum publiek worden opgeveild.

J. ZOER.

Piquetberg, 15 Nov. 1880.

Duitsch Bier.

H. RUPERTI, St. Georgestraat, 55, ontscheept thans ex "Arethusa"

100 Kisten Uelzener Bier,

beste kwaliteit, 4 doz. quarts, die hij aanbiedt voor 10s. per dozijn

---

Gedrukt bij Smuts en Hofmeyr, No. 11, Kasteelstraat, Kaapstad.

De machinisten der oorlogsstoomboot, die onlangs wegens gering verzet tot zware straffen en bijna volkomen degradatie zijn veroordeeld, en toen appèl hebben aangeteekend, hebben dat gewonnen en zijn met ligte gevangenzetting gestraft *zonder* degradatie.

PERS.—De meeste bladen maken op gunstige wijze gewag van de opening der Vrije Universiteit te Amsterdam. Zoo ook de BAZUIN, het orgaan der Chr. Geref. Kerk in Nederland. Dit blad, de openings plegtigheden beschrijvende aan "een Vriend te Jeruzalem" wijst er op, hoe o.a. alles *rococo* is, terugkeert tot het oude. De redevoering van Kuyper op oud hollandsch papier, niet afgesneden, op oude wijze gedrukt. Ds. Hoedemakers niet met de gewone professorale toga, maar met eene uit den tijd der hervormers. Daartegenover: "Heden mijn tijd! Wat zou Calvijn, wat zouden onze voorvaderen de beeldstormers en orgelbanners groote oogen hebben opgezet" bij het hooren der muziek. Toch wordt het heerlijke spel bij deze gelegenheid niet afgekeurd. Wel wordt de staf gebroken over het "zilveren Minerva-beeld met de attributen," dat den staf van den pedel versiert (?) en bij de Gereformeerde Universiteit veilig had kunnen gemist worden. Ook over de "toasten" wordt afkeurend gesproken. Men zou kunnen antwoorden, dat er wel vele toasten zijn ingesteld, doch weinig wijn is gedronkon.

De *N. R. Courant*, erkennende dat de Vrije Universiteit het regt heeft graden te verleenen *sine effectu civili* (voorals nog), wil dat de wetgeving ook dit belette, niet uit vrees dat *deze* Universiteit daarvan misbruik zal maken maar anderen kunnen dit doen en dan zouden onze "graden" in minachting komen. De "Staat" moet hiertegen waken. De "Staat" en altijd weer "de Staat; "*geen souvereiniteit in eigen kring.*

De correspondent uit *Uniondale* schrijft aan de *N. R. Courant* dat hij volhardt bij zijn vroegere uitspraak, "zoolang wij door Downingstraat geregeerd worden, zullen wij moeilijk een beteren gouverneur krijgen" dan....Sir Bartle Frere.

BOERDERIJ.—Op de Internationale Tentoonstelling van Vee en Zuivel heeft Holland een buitengewoon succes behaald. In de twaalf klassen, waarin ons land heeft medegedongen, bekwamen wij eerste of tweede prijzen. Twee bullen, twee koeijen en twee vaarzen werden hoog bekroond, en men verdrong zich om het schoone Hollandsche vee te bewonderen. De prachtigste koe der geheele bezending had ongelukkig op reis gekalfd en was aan de "moederziekte" overleden. Het Hollandsche vee is niet alleen bekroond wegens deszelfs bouw, maar ook vooral om het melkgevend karakter. De melkproef hebben onze beesten met glans doorgestaan, en men verwacht, dat er voor ons aanteelvee een goede markt in Engeland geopend zal worden. Deskundigen meenen, dat de Hollandsche en Friesche kleigronden het best geschikt zijn voor de periodieke ververschingen van den veestapel, vooral in Engeland, en dat het Hollandsche vee bijzonder geschikt is, om nieuw bloed onder een troep beesten te brengen. *Veeboeren in Zuid Afrika zullen wèl doen hieraan te denken*, vooral nu het vervoer van levend vee van hier naar Southampton en zoo naar de Kaap geen bezwaar oplevert.

In boter en kaas werden ook verscheidene eerste en andere prijzen getrokken, en wij zouden nog meer prijzen behaald hebben, als er niet zooveel *Hollandsche boter en kaas, door Engelsche huizen was tentoongesteld*, en die bekroond, niet op naam der Hollanders, maar van Engelschen kwam. In het geheel heeft Holland, op deze tentoonstelling, en wel tegenover Engeland en andere landen, een kostelijke figuur gemaakt.

ONGELUK.—Een treffend ongeluk heeft Zaterdag voor acht dagen plaats gevonden nabij IJmuiden. Een aantal studenten benevens andere heeren en eenige dames wilden het stoomschip *Prinses Amalia*, dat naar Indië vertrok, uitgeleide doen, en hunne vrienden op het laatste oogenblik *vaarwel* toeroepen. Zij bevonden zich daartoe aan boord der sleepboot (tug) *Hercules*, die de *Amalia* wat dicht naderde en toen zoo door de zuiging van het groote schip werd aangetrokken, dat eene botsing het gevolg was. De *Hercules* stootte met zoo groot geweld tegen de *Amalia*, dat men in de verwarring meende dat de boot zou omslaan en zinken. Veertien studenten sprongen over de *Amalia* en moesten zoo, daar dit schip niet kon ophouden, een gedwongen reis naar Southampton maken. Verscheidene personen werden met groote moeite uit het water opgehaald, sommige werden zwaar gekwetst en één student zoo gevaarlijk, dat hij al spoedig een lijk was. Het is, voor het vervolg, den kapiteins der sleepbooten verboden om passagiers aan boord te nemen, als de maalbooten vertrekken. De naam van den overleden student is ten Cate, van Sneek. Hij is met groote plechtigheid te Leiden begraven.

DE RIVIEREN in Duitschland hebben zooveel water gekregen, dat een deel van Gelderland en Utrecht al weer in gevaar is. Het water blijft nog steeds wassende. Op sommige plaatsen is het locaal-verkeer voor rijtuigen reeds gestremd.

De engelsche visschers, die, niet tevreden met de hollandsche visschers op allerlei wijze te vervolgen en te benadeelen, zich ook aan de Duitschers gewaagd hebben, zijn tot hun plicht gebracht. Er is een tractaat gesloten tusschen Engeland en Duitschland, waarbij een zee-lijn bepaald is, die de Engelschen niet mogen overschrijden, dan bij noodweer of dergelijken, en nooit om te visschen. Zulk een tractaat moet nu ook tusschen Holland en Engeland worden gesloten.

De Burgers te Velde.

STELLENBOSCH.

Wij publiceren thans het adres aan Kaptein Uijs, te zamen met het antwoord van dien heer:—

ADRES.

"Moddergat, 23 Nov. 1880.

"Den WelEd. heer J. D. J. Uijs, Jr., Kapitein der "Moddergatsche Scherpschuttersvereeniging.

"Waarde en zeer Geachte Vriend,—Wij, ondergeteekenden, leden van bovengemelde vereeniging, kunnen niet nalaten UEd. bij uw vertrek naar het tooneel des oorlogs, als kapitein der Stellenbossche Burgers, een adres van achting en sympathie aan te bieden.

"Wij hebben u als kapitein onzer vereeniging en als mede-burger en vriend leeren hoogachten. Immers, in al deze hoedanigheden hebt gij u ten allen tijde zeer vriendelijk, bescheiden, minzaam en ferm, niet alleen jegens ons, maar jegens allen betoond. Innig spijt het ons, dat wij u voor eenen tijd moeten missen. Wij behoeven naauwelijks u te verzekeren, dat wij veel voor u voelen en hartelijk met u sympathiseren, in aanmerking nemende uwe persoonlijke belangen en opofferingen, die gij u moet getroosten, laat staan het achterlaten van een dierbaar gezin. Aan de andere zijde echter moeten wij erkennen, dat het lot naauwelijks op eenen meer bekwamen en geschikten persoon kon gevallen zijn. Wij heeten onze burgers geluk met zulk eenen kapitein aan het hoofd en vertrouwen hen veilig aan uwe leiding toe.

"Wij eindigen met u des Heeren besten zegen op uwen gevaarvollen weg toe te wenschen en vertrouwen, dat Hij u met uwe manschappen binnen kort in veiligheid zal terugbrengen.

"Wij noemen ons, hooggeachte Heer en Vriend,

"Uwe Dienstw. Dienaren,

"Jacobus J. Roux, president der M. S. Vereeniging; "Tielman J. Roos, secretaris der M. S. Vereeniging; G. D. Roos, S. Malan, J. Hendriksz, "C. W. Hendriksz, J. E. Scholtz, Theo. Reinecke, H. T. Malan, P. Bredell, J. Liebetrouw, "J. Rossouw, jun., P. J. Bredell, C. van Brakel, "D. P. du Plessis, C. J. du Plessis, C. Liebetrouw, J. F. du Toit, A. F. du Toit, J. C. F. "du Toit."

ANTWOORD.

Blaauwklip, 23 November, 1880.

Aan de Heeren JAC. ROUX, T. ROOS, G. ROOS en andere Vrienden, die het adres onderteekend hebben.

Mijne Heeren en Vrienden van de Moddergatsche Scherpschutters-Vereeniging.

Ik kan niet nalaten mijnen hartelijken dank u toe te brengen voor het mij toegezonden adres. Ik acht mij vereerd over de uitdrukkingen jegens mij gedaan, als Kapitein van de M. S. Vereeniging.

Ik heb alleen verrigt hetgeen ik mijn pligt achtte, en vertrouw met den zegen des Heeren, zoo ik terug mogt komen, mijn werk met dubbelen moed te aanvaarden. Wat mijn gezin betreft, ik laat het aan Hem over, die de Gever en Nemer is van alles.

Hoog, zeer hoog verblijd ben ik, te vernemen de waarde, die gij in mij stelt als Kapitein van de Stellenbossche Burgers. Ik vertrouw en hoop het contingent te regelen en te behouden met Gods hulp, zooveel in mijn vermogen is.

Mijne Medeburgers en Vrienden, nogmaals dank en groet ik u met een hartelijke groete, in het vertrouwen, dat, wanneer ik den door de Regering mij opgelegden pligt volbragt zal hebben, ik u weder in gezondheid zal mogen ontmoeten.

UEd. Dienswillige Dienaar en Vriend
J. D. J. UYS, JR.

MURRAYSBURG.

19 Nov. 1880.

(*Van een Correspondent.*)

Zelden ziet men iets uit deze stille plaats in de nieuwsbladen; nu het is in vele opzigten ook maar beter. De laatste dagen was het hier echter wat levendig, niet oproerig, door het uitloten en vertrekken der 50 Burgers uit ons distrikt. L.l. Zaturdag, 13den dezer, zijn zij van hier vertrokken, en den 17den in den morgen reeds te Grahamstad aangekomen. Meest allen zijn flinke jonge mannen met den regten man aan het hoofd als kapitein, den heer Daniel v. d. Merwe.

Het heengaan onzer Burgers geschiedde op plegtige wijze. Den Donderdagavond te voren werd er godsdienst gehouden in de Ned. Geref. Kerk, bij welke gelegenheid door Ouderling Joubert een afscheidswoord werd gesproken en een zeer hartelijke en deelnemende brief van Ds. Louw aan de Burgers, werd voorgelezen.

Den avond voor hun vertrek kwamen wij nog eens tezamen en wel in de Zendingskapel, toen door onzen Zendeling een hartelijk en doeltreffend woord werd gesproken naar aanleiding van de woorden uit de verzen 1, 3, 4 in Deut. 20. Hierna werd nog een hartelijk afscheidswoord gesproken door den broeder J. S. de Villiers, Hoofdtempelier der Loge alhier, tot een achttal broeders dier vereeniging, die mede ten strijde zijn geroepen.

Zaturdag morgen vergezelden bij de 30 rijtuigen en een aantal Ruiters te paard de Burgers tot naar Vleiplaats, alwaar, vóór wij van elkander scheidden, door onzen hooggeachten Magistraat een zeer gepast woord werd gesproken.

Denk echter niet mijnheer, dat alles zoo stil en ordelijk toeging bij de loting en het gaan naar het oorlogstooneel, en dat wij maar zoo alles goedkeuren. Voorwaar niet!

Vooreerst is die loting ons iets bespottelijks, iets onbestaanbaars voor ons land en volk, zooals hier en overal waar dit plaats vond, gebleken is. Voorts zijn wij niet ongevoelig voor het gewigt der zaak, en ook niet blind voor de zwarte zijde van de oorzaak dier onlusten. Hoe het nu ook zij, uit deze beroeringen hopen wij, is en zal nog veel goeds geboren worden voor Kerk en Staat. Deze dingen zijn ons veelal ongewoon, doch niet ongekend (Matth. 24; Luk. 21). Gods volk staat niet waar het staan moet, zoowel op maatschappelijk als op kerkelijk gebied. Het vuur is nu aan het branden, wij moeten nu eerst helpen het te blusschen, en dan de daders vinden. Dit alles leert ons vooreerst, en zal ons steeds leeren toe te zien wie over ons het bewind voeren. De oogen der ware (niet verbasterde) Afrikaanders zijn en worden nu meer geopend, ten einde toe te zien in de toekomst, niet maar zoo elk een mes in de hand te geven, ten einde onze keel te snijden.

COLESBERG.

18 Novemberr 1880.

(*Van een Correspondent.*)

Zoo zijn dan eindelijk de Colesbergsche burgers uitgetrokken naar het tooneel des oorlogs.

Op Maandag, den 15den, kwamen zij te zamen op het Marktplein, waar hunne namen een voor een door den Civielen Commissaris afgelezen werden, om te zien of alle present waren. Uit elk Veldkornetschap dienden sommigen doktersertificaten in, anderen leverden substituten, en sommigen hadden zich uit de voeten gemaakt, eer dat de kommandeerbriefjes hen bereikten. Maar allen (de boeren namelijk) kwamen er met een gevoel van verbittering tegen het Sprigg-ministerie en tegen de plaatselijke Parlementsleden, omdat zij beschouwd worden als de oorzaak van den Basuto-oorlog; en dat er zal gewerkt worden om een Boerenbeschermingsvereeniging tot stand te brengen, opdat, wanneer er weer een verkiezing moet plaats hebben, wij oppositie-leden kunnen zenden (ten minste als het tegenwoordige ministerie dan nog in functie mogt zijn, hetwelk zeer te betwijfelen is,) en dat de boeren sterk genoeg zullen zijn om te zenden wie zij willen, valt niet te betwijfelen.

Nu mijnheer wil ik u een paar vragen doen, heeft een magistraat het regt om burgers, die weigeren dienst te doen, door een constabel te laten gevangen nemen en naar den tronk te laten brengen, zooals hier gebeurd is op het Marktplein met de monstering van de burgers, vordat zij beboet waren en geweigerd hadden om de boete te betalen? Dat is gedaan aan twee burgers. Heeft een magistraat het regt om een Veldkornet op te kommanderen en dienst te laten doen als privaat burger, zooals onze magistraat wilde doen met uwen correspondent, die toen net los gekomen is, omdat hij boven de jaren is? De procureurs hier zeggen dat een Veldkornet een civiele dienaar is.

Het vertrek der burgers werd voorafgegaan van het zingen van gepaste liederen door eenige dames, toespraken door Di. Alheit Jr., Cachet en den magistraat Hodges en het overhandigen van eene vlag door Mevr. Hodges.

BRITSTOWN.

20 November 1880.

(*Van een Correspondent.*)

Alhier werd op den 12den dezer een publieke bijeenkomst gehouden om te bespreken wat gedaan moest worden met de bagage der Burgers, die van hier opgeroepen zijn om naar den oorlog te vertrekken, daar onze Veldkaptein afwezig was en sommige Burgers geen paarden, andere geen zadels hadden, en weder andere noch paard, noch zadel hadden ook de middelen niet bezaten om ze te bekomen.

Resoluties werden gepasseerd om iemand hier aan te stellen in de afwezigheid des Veldkapteins om paarden of andere vervoermiddelen te kommandeeren, voor genoemde opgeroepen Burgers, wanneer zulk in 't vervolg mogt noodig zijn. Verder om een volgende loting, indien noodig, alhier te houden, voor de Noord Winterveldsche Burgers, alsmede om den Kolonialen Secretaris een kopij van de genomene resolutes toe te zenden.

Ik hoop dat laatstgenoemde gedaan zal worden, want sommige der uitgeslotene Burgers moesten te voet van hier stappen naar Richmond. Omdat zij gewillig zijn om hunne overleden te gehoorzamen, moesten zij maar te voet gaan, want de middelen om te koopen hebben zij niet, en iemand om die voor hen te kommandeeren, ook niet. Ook vragen de Burgers waarom de ligtingen niet opgeroepen worden om dienst te doen?

Het veld is droog en velen onzer moeten water scheppen voor de kudden. En toch de ligtingen, die met het grootste gerief konden gegaan zijn, mogten thuis blijven, terwijl velen, die voor hun plaatsen onmisbaar zijn moeten gaan voor een onbepaalden tijd.

Ik vertrouw dat de oorlog spoedig ten einde moge komen, en onze Burgers in welstand terugkeeren mogen. Van dezen tegenwoordigen oorlog hangt veel af voor de toekomst, met betrekking tot de inboorling politiek. Dus laat ons den oorlog zoo ten einde brengen, dat de magt der zwarten voor goed gebroken wordt en niet weer herrijze.

WORCESTER.

(*Van een Correspondent.*)

24 November.

De gebeurtenissen van de laatste dagen alhier zullen niet ligt door de inwoners van Worcester vergeten worden. Ons burgercontingent is heden morgen vertrokken. Gisteren zijn de paarden met de wagens en omtrent 20 man, meest substituten, vertrokken. Om 9 ure vergaderde de geheele troep bij het Drostdygebouw, alwaar Mevr. Judge aan den Kapitein een vaandel overhandigde, met het opschrift "God Speed" er op, en de Wel-Eerw. W. Murray hun tevens een vlag door de dames van het Seminarie vervaardigd, aanbood. Ten half twaalf ure kwam men eerst bijeen in de Kerk, alwaar Ds. Murray hun op zeer treffende wijze toesprak, naar aanleiding van Exodus 33 vs. 14 en 15; gevolgd door de Wel-Eerw. heeren Hewitt en Esselen. Bij de Statie waren er duizenden bijeengekomen om nog voor het laatst vaarwel te zeggen aan vrienden en betrekkingen.

Wij hebben vernomen dat er nog 24 man ontbreekt en of er weer geloot zal worden, ten einde het getal aan te vullen, is nog niet bekend.

Heden middag zijn ook de Stellenbossche Burgers hier doorgetrokken.

MIDDELBURG.

Omtrent 100 Burgers—zegt het Colesbergsche blad—dat is 50 beneden het uitgeroepen aantal, marcheerden 10 dezer uit Middelburg. Wij hooren dat sommige ronduit geweigerd hebben te gaan en dat deze vervolgd en op nieuw opgekommandeerd zullen worden. Enkele dezer, ziende dat de Magistraat gedetermineerd was, de wet te doen gehoorzamen, hebben zich sedert te Middelburg aangemeld en zijn vandaar het kontingent gevolgd.

HUMANSDORP.

Dingsdag 16 dezer, 's middags 12 uur, stonden 59 Burgers van Humansdorp op het marktplein kant en klaar gemonteerd en geëquipeerd, gereed om uit te trekken. De rol afgelezen zijnde, had er een aangename verrassing plaats. Mevrouw Cole, de echtgenoote van den Magistraat, bood, met eene korte maar nette toespraak, het korps, ook namens de Humansdorpsche dames, een zijden banier aan, met het motto "Excelsior" er ingewerkt. Zij en hare zusters van dorp en distrikt vertrouwden, dat de vertrekkenden door dat woord bezield zouden worden tot de nobele daden van dapperheid, waardoor hunne voorgangers uit hetzelfde distrikt zich reeds onderscheiden hadden, en dat zij weldra, met roem overladen, mogten terugkeeren. Kapt. Rautenbach en sergeant Bressford bedankten; de heer Cole uitte nog eenige hartelijke woorden en onder algemeen gejuich togen de helden strijdwaarts.

OUDTSHOORN.

De Burgers van dat distrikt, ten getale van 140 man, zijn verleden Zaturdag, 20 dezer, uitgetrokken met den heer W. K. Edmeades als Veldkommandant. Op den heuvel buiten het dorp hield de heer Bayne, C.C., eene toespraak, waarin hij zijne blijdschap betuigde, dat van de 150 opgeroepen burgers zoo weinige ontbraken, maar er bijvoegde, dat de afwezigen met al de gestrengheid der wet zouden gestraft worden. Kapt. Swemmer, voor officieren en manschappen antwoordende, bedankte den C.C. voor diens vriendelijke gezindheid. Hij zeide, dat velen der Burgers, die aan de oproeping gehoor gaven, zulks deden met groote opoffering van eigene belangen; dat zij zich bewust waren van het harde leven, dat zij te gemoet gingen, maar zich ten volle bereid verklaarden, om, des noods, hun leven op te offeren aan het algemeene welzijn. Na het aanheffen van drie juichkreten, marcheerden de verdedigers des lands voorwaarts in de rigting van Port Elizabeth, hunne voorloopige bestemming. Den volgenden morgen werden nog drie van de ontbrekenden het korps nagezonden.

VICTORIA WEST.

Men weet dat eene deputatie van dat distrikt naar Kaapstad geweest is om den Premier te spreken over de mogelijkheid om de Burgers van dat distrikt van de oproeping tot persoonlijke dienst in Basutoland te ontheffen. Zij is op 11 dezer op het dorp teruggekeerd, en daar op den 20sten de monstering zou plaats hebben van de door het lot aangewezenen, werd op dien dag eene publieke vergadering gehouden, om welke de deputatie verslag deed van het resultaat harer zending. Een groot aantal menschen van buiten was toen op het dorp bijeen.

De heer Jordaan voerde het woord en vertelde dat de heer Sprigg eerst veel bezwaar gemaakt had om aan het verlangen te voldoen, daar vele distrikten in soortgelijke positie verkeerden als Victoria West, maar later na den Eerw. heer Jordaan, en de heeren Auret, Adams en anderen, die de deputatie vergezeld hadden, gehoord en met zijne kollegas geraadpleegd te hebben, tot een gunstige beschikking was gekomen. Hij had namelijk erkend dat de Burgers van Victoria West eenigzins in eene positie bij uitzondering verkeerden, en zou dus tevreden zijn, als het distrikt een behoorlijk aantal vrijwilligers op de been bragt als aandeel in den last, die door de geheele kolonie moet gedragen worden.

De heer J. G. Auret meende, dat ofschoon dit geene geheele ontheffing van de dienst was, men het toch eene aanmerkelijke concessie mogt heeten, en dat als men niet tegen een weinig moeite en kosten opzag, er vrijwilligers genoeg zouden te vinden zijn.

Op voorstel van den heer Hanau werd toen eene commissie aangesteld om vrijwilligers aan te werven, terwijl tevens voor een aanmerkelijk bedrag werd ingeschreven om de kosten voor dien maatregel te dekken.

BERIGTEN PER TELEGRAAF.

[TELEGRAMMEN VAN WEBSTERS AGENTEN.]

KAAPKOLONIE.

Mosselbaai, 25 November.

De *Kinfauns Castle* is gisteren van Kaapstad aangekomen en heden namiddag om 1 uur oostwaarts gestoomd. De *Teuton* van morgen aangekomen en van middag om 3 uur naar Kaapstad vertrokken.

BEAUFORT WEST.

ZWARE VERLIEZEN AAN VEE.

EEN BURGER OP WEG OVERLEDEN.

(*Websters Agentuur.*)

Port Elizabeth, 26 Nov.

De *Dunrobin Castle* vertrekt heden namiddag met de volgende passagiers naar Kaapstad:—Den heer en mej. Williams en kind, mej. Rice met vier kinderen, jongej. Reiss, den heer Taylor.

NATAL.

(*Websters Agentuur.*)

Maritzburg, 22 November.

De Kol. Secretaris bield Vrijdag zijne budgetrede. Het saldo op 1 Januarij 1881 wordt geschat op £82.770. Met de voorgestelde leening van £1,400,000 zal de schuld der kolonie ruim 3 millioen of £9 11s. 7d. per hoofd bedragen.

De Raad heeft aan Regter Philips een pensioen toegestaan en zal verzocht worden, er ook een te geven aan Sir Th. Stepstone. De voormalige Speaker krijgt een pensioen van £300.

Beaufort West, 25 Nov.

Al de afdeelingen, voor welke de spoorweg gebruikt kon worden, hebben een gedeelte der Burgers, die zij leveren moesten, opgezonden. Het totaal der doorgetrokkenen bedraagt 770. Geen enkele afdeeling heeft tot nog toe het volle kontingent geëxpedieerd, maar het ontbrekende wordt alle dagen verwacht.

De sneeuwbuijen, die onlangs gevallen zijn, hebben op de plaatsen waar het schapenscheren was afgeloopen, onberekenbare verliezen aan wolvee veroorzaakt en nog dagelijks komen nieuwe klagten in.

Sharpley, een der Burgers van Stellenbosch, is op reis herwaarts in den trein overleden. Zijne begrafenis zal heden avond plaats hebben.

ORANJE VRIJSTAAT.

VERNIELENDE ORKAAN.

SWART WEER IN HECHTENIS GENOMEN.

Bloemfontein, 25 Nov.

Reddersburg en Edenburg zijn Donderdag bezocht door een verwoestenden orkaan. Duizenden schapen gedood en verscheidene herders van gebrek omgekomen.

Swart, de beruchte paardendief, is te Kimberley weer in hechtenis genomen.

Laatste Telegrammen.

(*Websters Agentuur.*)

OVER DE KEI.

Dordrecht, 26 Nov.

De correspondent van de *Frontier Guardian* schrijft van Barkly, gisteren:—De sneeuw op de Drakensbergen is zoo dik, dat de ontzetpartij niet de Bokspruit op naar Thompson gaan kon, maar naar Barkly pas ging om zich bij Frosts kolonne, die daar alle uren verwacht wordt, te voegen.

Kapt. Nesbitt is met 120 Europeanen des vijands land ingetrokken ook om Frost te ontmoeten. Hij had een gevecht met de rebellen, waarvan hij er elf doodde, nemende tevens 450 stuks vee, 1000 schapen en 20 paarden. Het was zijn plan Mxotoshoek aan te vallen, maar een zware mist verhinderde hem zulks. Hij vond de lijken der twee houthakkers, Ferreira en Oelfse, die op 22 Oct. vermoord zijn, en liet ze begraven.

De rebellige Tamboekies houden zich nog steeds op grooten afstand van Barkly.

BASUTOLAND.

Mafeteng, 24 November.

Heden morgen is een sterk geëskorteerd konvooi van wagens uitgetrokken naar Wepener en op den middag weerom gekomen. Haast alle dagen vallen hier desertiën voor.

Mooi weer. Gezondheid der troepen goed.

De Rebellie onder de Inlanders.

Een gerucht, dat als het blijkt waarheid te zijn, het geheele land met blijdschap vervullen zal, wordt door den specialen correspondent uit Aliwal Noord getelegrafeerd, namelijk, dat de Basutos op Thaba Bosigo een pitso gehouden hebben en voornemens zijn, om vrede te smeeken.

Onze troepen te Leribe hebben weer een les gehad in waakzaamheid, die ze zoo dikwijls schijnen te behoeven. Het blijkt dat de aanval op Joel eigenlijk moeijelijk dien naam verdient. Een troep Basutolandsche politie trok werkelijk op aanval uit, maar werd plotseling zelf aangetast door een partij rebellen, die den witten hoedband, het onderscheidingsteeken der loyalen aangenomen hebbende, aldus de argelooze politie verschalkten. Met hunne assegaaijen deden zij het reeds vermelde werk der vernietiging van twee menschenlevens, maar zelf verloren ze naar geruchte twintig man.

PER TELEGRAAF.

MOORDBEDRIJVEN IN HET TRANSKEISCHE

(*Websters Agentuur.*)

Dordrecht, 24 November.

Zondag is door eenige Vrijwilligers het lijk gevonden van een Afrikaander Boer, Vosloo geheeten, nabij diens plaats aan de koloniale zijde der Indwe. Het hoofd was den man van het lijf gescheiden en het lijk droeg verscheidene assegaaisteken.

Vandaag is door eenige Fingo-vrouwen op het dorp tijding gebragt, dat omtrent 16 Fingos door Kaffers van Kosano nabij de Tsomo vermoord zijn. Men had hen bij de handen zamengebonden, toen voortgedreven en gedurende die jagt met assegaaijen afgemaakt. De moordenaars werden aangevoerd door Galani, een ondergeschikten hoofdman, onlangs van Robbeneiland ontslagen; Willem, een Zulu van Ketchwayo, was mede daarbij tegenwoordig. Kommandant Jenners manschappen zijn vandaag naar de Indwe getrokken. Aan deze zijde dier rivier is geen vijand te zien. Men denkt dat die het boschland is ingetrokken, voorbij de Tsomo en Mxotososhoek.

De Beroering in het Transvaalsche.

De *Transvaal* geeft van het gebeurde te Potchefstroom het volgende verslag:—

GEREGTSBODES VERKOOPING MET MOEIJELIJKHEDEN.

Op Donderdag morgen, den 11den Nov. 1880, kwamen van de wijken Mooirivier en Schoonspruit minstens 100, boeren te paard en in karren de stad in en reden naar het Kerkplein. Eene geregtsbodes verkooping zou ten 11 ure gehouden worden in zake de Regering der Transvaal *versus* Pieter Lodewicus Bezuidenhoud en eene andere, in zake de Kaapsche Handelsbank alhier *vs.* Jacobus P. Bosman. De eerste verkooping was van een ouden bokwagen, overeenkomstig uitgenomen executie, voor het niet betalen van belastingen.

Tegen half 10 ure waren de meeste buitenlieden voor het Landdrostkantoor vergaderd en, daar de nieuwsgierigheid groot was, kunnen wij met regt zeggen, nog nooit zulk een groote opkomst op eene verkooping alhier gezien te hebben.

De heer P. L. Bezuidenhoud, voormeld, Voorman van de wijk Mooirivier, beklom den wagen en sprak zijne medeburgers toe. Op dat oogenblik was onze rapporteur, tot onze spijt, nog niet daar, en naar wij van anderen vernemen, zeide hij ongeveer het volgende:—Daar de meeste aanwezigen niet weten wat met hem gebeurd is, verhaalde hij, dat hij door de Regering aangeschreven was voor circa £27 aan verschuldigde belastingen. Hij werd gedagvaard voor £27; maar wilde niet meer betalen dan wat hij schuldig was. Hij kreeg vonnis tegen zich voor circa £14 en nu is het met al de kosten er bij opgeloopen tot £20. Wie was nu, vroeg hij, hiervan de schuld, hij of de Regering? Verder werd hij gedagvaard wegens aanranding op Moquette, die op zijne plaats kwam en door hem van het huis weggestooten werd, omdat zijne vrouw ziek lag. Toen de zaak voor 't Hof kwam, kon Moquette (Geregtsbode) zooveel zeggen als hij wilde, maar sprekers getuigen weigerde de Landdrost te hooren. Hij werd gevonnisd tot betaling van £7. 10s. of 14 dagen gevangenisstraf; weigerende te betalen, ging hij naar de gevangenis. Intusschen waren eenige zijner vrienden naar den Boerenwinkel gegaan om geld te leenen, om het geld voor hem te betalen; toen zij het daar niet konden krijgen, gingen zij naar den heer Buskes, die hun dadelijk het geld gaf, en daarom stond zijn huis altijd voor den heer Buskes open. Het geld werd betaald en hij kwam uit de gevangenis. De Geregtsbode heeft in zijne afwezigheid den wagen in beslag genomen en zijn zwager, Daantje Terblans, stond borg voor het leveren van den wagen, en hij heeft dien nu hier gebragt. De wagen, waar hij nu op stond, was thans Gouvernements-eigendom en behoorde niet meer aan hem. Zij [illegible] voor hunne vrijheid waren, moesten wel weten wat zij deden.

De heer Petrus A. Cronjé, Voo[illegible] van de wijk Schoonspruit, rigtte vervolgens het woord tot de aanwezigen. Hij zeide: ons land verkeert gedurende den laatsten tijd in een treurigen toestand; een wagen van een onzer medgezellen en van een opregten Republikein moet heden door het be[illegible] Gouvernement publiek verkocht worden. [illegible] zijn opgekomen om dezen onregtvaardigen stap [illegible] gaan, en het is nu tijd, dat de goddelooze [illegible] verlaten moet en den onregtvaardigen ma[illegible]te, want de stappen door [illegible] bestaande Gouvernement tegen Bezui[illegible]nomen, zijn onregtvaardig. De wagen, die [illegible] staat, zullen wij volstrekt niet laten verkoopen, [illegible]ers wordt deze onregtvaardige stap ook spoedig te[illegible]ons genomen. De persoon dan, die het wagen mogt de[illegible] onregtvaardigen stap verder voort te zetten, kan de [illegible]olgen te wachten zijn. Wij zijn zelf met 130 man [illegible]chenen, met ons protest. geld aanbiedende, hetwel[illegible] onder protest wilden betalen. De Landdrost he[illegible] geweigerd het te ontvangen en ons kwitanties onder protest uit te reiken. Wij hebben hem tevens verzocht [illegible] geen moeite of kosten aan te doen, totdat onze [illegible] gestaakt zijn. Wij zullen en willen onze achterstallige belastingen betalen, maar niet aan het thans bestaande Gouvernement en niet zonder protest.

Na hem sprak de heer Johannus C. J. Basson, die zeide: Wij zullen ons niet langer van het Engelsche Gouvernement laten trappen en, onder Landdrost Goetz, toelaten te doen wat het wil.

C. J. Coetzee liet hierop volgen: Indien de wagen van Bezuidenhout moet of zal verkocht worden, dan stellen wij ons bloot, dat van ons allen het goed verkocht zal worden, want velen zijn reeds aangeschreven en gedagvaard.

Eenige tijd verliep nog alvorens het 11 ure werd. Ter bepaalder tijd wilde de Geregtsbode den wagen beklimmen, om dien op te veilen, maar eer hij er op stond, werd hij er weder afgerukt, een geroep van "daar gaat hij" werd gehoord en vele boeren grepen den wagen en trokken dien weg. De Landdrost, de Publieke Vervolger en de Geregtsbode deden nog moeite om den wagen terug te houden. Zelfs vele anderen hielpen, maar te vergeefs; de wagen werd voortgetrokken en was spoedig onder escorte van vele boeren, te paard, langs de Kerkstraat het dorp uit. Groote opgewondenheid heerschte er van alle kanten, gelukkig is er echter geen hevige twist of vechterij voorgevallen. En de Geregtbode, die wel wat ruw behandeld was, begon met de andere goederen van Bosman op te veilen.

WAT VOLGDE DAAROP?

Donderdag morgen na afloop van het bovenstaande zond de Landdrost eene expresse naar Pretoria om aan de Regering rapport te doen.

Vrijdag vertrokken, naar wij vernemen, de heeren Bezuidenhout en Cronjé naar den heer S. J. P. Kruger, Rustenburg, om aan hem het gebeurde mede te deelen.

Zaturdag bragt, volgens de *Transvaal Argus*, zekere Fraser van Witwatersrand het berigt te Pretoria, dat de heer Forssman, dien hij op weg naar Pretoria ontmoette, hem verzocht had aan den Administrateur te melden, dat 300 boeren te paard, den Baljuw en den Landdrost hadden aangerand en met geweld een wagen hadden in bezit genomen van een baljuws verkooping, dien zij in triomf wegvoerden.

Zondag en Maandag gingen stil voorbij. Dingsdag kwam Kapitein Raaff hier aan, met het berigt, dat hij aangesteld is als Veldkornet en speciale geregtsbode, met magt om vrijwilligers bijeen te krijgen voor speciale politie, tegen 10s. per dag; gisteren zijn er reeds vijf ingezworen.

Ook wordt gezegd dat 250 man troepen met twee kanonnen van Pretoria op weg zijn hierheen.

De *Volksstem* berigt, dat reeds Zondag den 14den November 2 kompagniën soldaten met 2 kanonnen, 30 artilleristen en 25 of 30 bereden voetgangers naar Potchefstroom zijn gezonden, werwaarts ook een kompagnie uit Rustenburg marcheren zal—allen te zamen 350 of 375 man.

Van alle kanten komen berigten, getuigende van de verbittering der boeren. Daarvan getuigt o. a. het volgende, dat, door 113 burgers onderteekend, bij wijze van advertentie in de *Volksstem* verschijnt:—

"De ondergeteekende burgers van het distrikt Wakkerstroom, vernomen hebbende dat eenige inwoners van het distrikt aangeschreven zijn en andere gedagvaard worden om Recognitie en Spoorwegbelasting enz. te betalen; aangezien het land onwettig geroofd wordt en wij, burgers van het land, geene Recognitie schuldig zijn, dan alleen aan het Wettig Gouvernement der Zuid Afrikaansche Republiek, zoo verwachten wij stellig van die personen, die zich het regt aanmatigen om op zoodanige wijze Recognitie te vorderen en ons, Burgers, molesteren, dat zij ons nu met rust zullen laten, aangezien wij geene Recognitie zullen betalen, tenzij door onzen *Volksraad*, overeenkomstig de Grondwet, een Begrootingswet zal afgekondigd zijn; en wij brengen zulks ter kennis van u, mijne heeren, die ons aanschrijven en molesteren.

En wij beletten bij deze allen Engelschen of Engelschgezinden, of die zich in dit land noemen Ambtenaren, om op onzen grond bij onze huizen te komen, om welke reden of oorzaak ook, daar wij geene gemeenschap willen hebben met lage landverraders."

Bovenstaande advertentie wordt bege[illegible] van een schrijven uit Wakkerstroom aldus luidende:

8 November 1880.

Bijgaande is een ware kopie, door mij genomen van een lijst ter teekening voorgelegd aan de burgerij van het distrikt door menschen, die geda[illegible] zijn om recognitie te betalen. Het komt mij voor dat, zoolang de Britsche ambtenaren zich bepaald hadden bij de Comité-leden, zij niet een ernstigen tegenstand zouden hebben ontmoet, maar nu ook onder het publiek mannen gedagvaard worden, nu [illegible] het niet meer een al te langen tijd nemen om een krisis te verwekken, en nu het publiek de door u gepubliceerde [illegible] van Sir Garnet en Lanyon onder de oogen krijgt, nu denken zij dat het Comité hen verraden heeft door hun voor te stellen en aan te raden om onder afpersing te betalen, en nu beginnen zij totaal te weigeren om zelfs onder afpersing te betalen. Eenigen, die reeds op den raad van het Comité betaald hadden, teekenen ook op de lijst en zeggen niet weder te zullen betalen, onder welke omstandigheid ook.

De heer C. J. Bodensteyn uit in hetzelfde blad zijn verontwaardiging in den volgenden toon:—

Die hooggeplaatste personen zullen overtuigd worden, dat de Boerenbevolking, of liever de wettige eigenaars van het land, niet vermoeid worden of rusten zullen voor en aleer zij hunne regten en hunne vrijheid zullen terug hebben, die hun op een onregtvaardige wijze ontnomen zijn, hetzij door geweld of anderzins. En op wien zal het onschuldig bloed rusten? Op degenen, die met bedrog en valschheid gehandeld hebben. En wat aangaat de belasting of bijdragen, die betaald worden, deze worden ons met geweld afgeperst, want hier is bijna geen een, die niet regterlijk vervolgd is om de bijdragen. Ik zelf moest 12 shillings betalen en moest met kosten 17 shillings en een sixpence betalen, doch ik hoop dat de tijd nabij is, dat wij ontslagen zullen zijn van zulke tirannen en bedriegers.

[illegible] wat onze Nationale Boeren-Handelsmaatschappij betreft, zullen Wolseley en Lanyon en de [illegible]rikanten in Engeland en de fortuinzoekers in de [illegible]ansvaal ondervinden, dat wij het meenen om o[illegible] geheel van hen te onttrekken met handel en wand[illegible], want in plaats van liefde en zamenwerking, word[illegible] de haat en vijandschap elken dag grooter, zoodat [illegible] plaats van het land op te bouwen, er niets anders wezen dan achteruitgang en bankroetschap."

PER TELEGRAAF.

BEDENKELIJKE STAAT VAN ZAKEN [illegible] TRANSVAAL.

Bloemfontein, 25 Nov.

De *Diamond News* heeft het volgende van haar correspondent in de Transvaal:

De Boeren hebben de zaken gebra[illegible] van een burgeroorlog. Alle oogenbl[illegible] tot vechten komen. Zij trotseren de [illegible] en de gewapende beambten, die [illegible] om de belhamels in hechtenis te nemen, [illegible]ken voor een groote magt, die hen tegen[illegible] het buitenland is er weinig verkeer [illegible]

De eigen correspondent van de *Argus* [illegible] zelfde artikel nog het volgende aan:—

"Verscheidene honderden soldaten zijn met twee kanonnen aangekomen; maar welk effekt hunne verschijning hebben zal, is onmogelijk te zeggen.

De Editeur van de *Volksstem* is gearresteerd op de beschuldiging van opruijend libel, maar hij is onder £2000 borgstelling ontslagen."

HOOGGEREGTSHOF.

(Voor het voltallige Hof.)

MAANDAG 22 NOVEMBER.

ZAKEN IN HERZIENING.

Onder deze zaken waren er eenige betreffende overtredingen tegen de Burgerwet. Er was twijfel geopperd of deze wel binnen de jaris-diktie van het Hof vielen; maar het Hof kwam tot de decisie dat zulks wel het geval was.

In de zaak van drie matrozen, die wegens overtreding der koopvaardijwet veroordeeld waren tot betaling, o.a., van al de kosten, die de kapitein, ten gevolge van hun gedrag, had moeten maken, gelastte het Hof dat de som in het proces-verbaal zou worden opgegeven.

FAURE *vs.* LOUW.

Dit was een aktie om £285 te verhalen op twee promessen, geteekend door B. C. B. Louw, en geëndosseerd door de heeren J. de Villiers, P. H. de Villiers en E Faure. In de defensie werd aangevoerd, dat verweerder, de heer M. J. Louw, zijn zoon niet had geauthoriseerd om als zijn agent in deze zaak te handelen. Advokaten Maasdorp en de Korte verschenen voor eischer, en advv. Leonard en Jones voor verweerder.

De getuigenis liep over het al of niet bestaan der authorisatie. Als bewijs werd aangevoerd, dat de verweerder, eerst in 1875 en later in 1877 zijn zoon B. Louw als zijn prokuratiehouder had aangesteld en dat die aanstelling niet was herroepen. De heer Hewitt, als Chef van de Standard Bank, verklaarde dat in verscheidene gevallen in de Bank bills waren gepresenteerd, onderteekend B. C. B. Louw per prokuratie voor M. J. Louw. M. Stubs, klerk bij verweerder, zeide, dat naar hij geloofde, Barend Louw te Montevideo was, en tijdens hij de zaken zijns vaders bestuurde ook verscheidene spekulatien voor eigen rekening had gedaan. De heer de Villiers zeide als getuige, dat hij den verweerder voor een rijk man had gehouden en anders diens zoon niet zou hebben vertrouwd. Verweerder had hem zelf gezegd, dat hij £60,000 bezat. Nadat nog andere getuigen over de handelsbetrekkingen tusschen verweerder en diens zoon gehoord waren, verklaarde de verweerder, dat hij sedert twintig jaren geen zaken met de Z. A. Bank gedaan had, en in geenerlei transaktie stond met de endossanten van de promesse. Hij had zijn zoon verboden verder bills of bankorders te teekenen, en had eindelijk, toen deze zijn rekening met £1,750 had overgetrokken, de hem verleende prokuratie herroepen. Hij had £15000 vorderingen tegen zijn zoon in diens boedel bewezen.

De Hoofdregter meende dat er *prima facie* bewijs van agentschap bestond, en dat het tegendeel moest bewezen worden.

Advokaat Leonard ging over tot zijn pleitrede, die echter niet voltooid was toen heden het Hof verdaagde.

DINGSDAG, 23 NOVEMBER.

BOEDEL VAN VAN ESTEN.

Eene applikatie om dien boedel onder sekwestratie te plaatsen op eene schuld, die in 1853 was aangegaan, werd afgewezen.

HOMMEL *vs.* HOMMEL.

Op voordragt van Adv. Giddy, ten verzoeke van de vrouw, en op getuigenis van eene andere vrouw, werd echtscheiding verleend op grond van overspel.

DRUMMOND *vs.* DE MARILLAC.

Een applikatie van adv. Jones om den verweerder bij interdikt te beletten, zekere goederen van de hand te zetten, werd door adv. Innes bestreden, op grond dat de goederen niet te identifieren waren. Het Hof weigerde het geven der gevraagde order.

LE CLERCK *vs.* CURATOR IN INSOLVENTEN BOEDEL VAN LE ROUX.

Op voordragt van adv. Jones, ten verzoeke van applikant, werd order gegeven tot aanhouding van W. T. Brown, wegens minachting van het Hof, in zake eene hem, namens den applikant beteekende kennisgeving. Partijen wonen te Aberdeen.

INSOLVENTE BOEDEL VAN THOMAS BEECH.

De heer A. G. Jones werd aangesteld tot provisioneel curator.

HARVEY *vs.* FINDLAY.

Het verzoek van den Prokureur-Generaal, namens den applikant, om de arbitrage in eene ontbonden vennootschap, waarvan partijen met zekeren Mc. Robert leden waren geweest, tot uitspraak van het Hof maken, werd door het Hof in beraad gehouden op grond van onzekere en twijfelachtige uitwijzing.

Het Hof verdaagde tot Donderdag.

DONDERDAG, 25 NOVEMBER.

HARVEY *vs.* FINDLAY.

Deze zaak was over blijvenstaan van de laatste zitting. Bij die gelegenheid was er een applicatie gedaan om zekere scheidsregterlijke uitspraak tot regel van het Hof te maken, waartegen verweerder zich verzet had, aantoonende dat die uitspraak zeer onbepaald was en de moeijelijkheden in kwestie volstrekt niet oploste.

De Hoofdregter zeide dat hij de zaak naauwkeurig overwogen, en bevonden had dat de scheidsregter al de rekeningen had doorgeloopen. Het was evenwel te betreuren, dat deze in zijn uitspraak al te vele ingewikkelde redenen had aangevoerd om zijn besluit, waartoe hij gekomen was, te regtvaardigen. Over het geheel was de uitspraak evenwel zoodanig, dat zij tot regel van het Hof moest gemaakt worden.

De applicatie werd dienvolgens ingewilligd.

PROVISIONELE VONNISSEN.

Provisionele uitspraak werd gedaan in de volgende zaken: Potter *vs.* Moore en R. M. Moss *vs.* van Schoor.

REHABILITATIE.

Gerehabiliteerd werden: J. H. Badenhorst, J. Colijn, K. Nathan, J. W. Steensma.

De applikatie van G. T. Reid voor rehabilitatie werd geweigerd, op grond dat er geen [illegible] door den insolvent gehouden waren; in [illegible] maanden kan de applicatie hernieuwd [illegible].

DE MONMORT *vs.* LETTERSTEDT.

Zaak bleef overstaan.

PETITIE.

De Prok. Gen. las een petitie voor van A. M. v. d. Walt, ten einde transport te krijgen van zekere vaste goederen, nam. van een plaats geschat op £1050, ten gunste van een minderjarigen zoon, met het regt dat er hypotheek voor de beide andere kinderen op die plaats genomen wordt.

De zaak werd naar den Meester verwezen.

IN DEN INSOLVENTEN BOEDEL VAN WALSH & CO.

Adv. Leonard deed een applicatie voor de benoeming van een curator.

De heer E. J. Syffert werd als zoodanig benoemd.

BAKHUIJZEN *vs.* VAN HEUSDE.

Adv. Leonard deed een applicatie om beslag te leggen op zekere gelden van den respondent, tegen wien eene aktie zou worden ingebragt. De laatste woonde buiten de grenzen der kolonie.

DE CURATOREN VAN DE ST. GEORGE KERK TE GRAHAMSTAD *vs.* DE CURATOREN VAN DEN BISSCHOPPELIJKEN TRUST BOARD.

Advv. Jones en Tamplen traden op voor de applikanten, advv. Leonard en Innes voor de verweerders.

Dit was een verzoek om de aktie, die ingesteld zal worden, om het transport van zekere kerkelijke goederen vernietigd te krijgen, te laten overstaan totdat de zaak tusschen bisschop Merriman en deken Williams zal zijn uitgewezen voor den Privy Council. De applicatie werd toegestaan; kosten later te worden uitgemaakt, terwijl den applikanten door een interdikt verboden wordt, iets van de goederen te verkoopen.

HAUSMANN *vs.* PERINGUER.

Deze zaak, die vroeger reeds voor dit Hof gediend had, werd naar adv. Cole voor uitwijzing verwezen, terwijl het vroeger verleende interdikt van kracht bleef. Hierop verdaagde het Hof tot twee uur.

NAMIDDAGZITTING.

FAURE *vs.* LOUW.

De behandeling dezer zaak werd voortgezet.

Adv. Leonard, die nu weder het Hof ten behoeve van zijn klient aansprak, zette breedvoerig de verantwoordelijkheid van een agent uiteen, verschillende zaken, zooals Poole *vs.* Least, aanhalende, om te bewijzen onder welke omstandigheden men werkelijk als agent optrad. Aan den heer B. Louw nu was een volmagt gegeven door zijn vader, gedurende diens afwezigheid, maar er was geen bewijs hoegenaamd, dat hem sedert dien tijd volmagt was gegeven om verder als agent op te treden. Agentschappen bestaan alleen door direkte volmagt, en deze, ofschoon vroeger verleend, was teruggetrokken. Hij had nooit de onmiddelijke volmagt ontvangen om rekeningen of wissels ten behoeve van zijn vader te teekenen. Er was een advertentie, zooals reeds vroeger gezegd, door den vader in de courant geplaatst, doch zulks geschiedde toen deze gezien had, dat de rekening voor een bedrag van £1700 was overgetrokken, en hij zijn zoon op vriendschappelijke wijze wilde verhinderen op deze wijze voort te gaan. Toen de heer B. Louw wissels endosseerde, handelde hij alleen op eigen verantwoordelijkheid. Tot op een zeker tijdstip liet de heer Louw zijn zoon wissels trekken, doch in 1879 had hij hem gezegd hiermede niet voort te gaan en had hij hem belet verdere transactien te verrigten, en toen de zoon bij een latere gelegenheid weer wissels had uitgegeven, had hij hem zulks op nieuw uitdrukkelijk verboden. Er kon dus geen sprake van zijn dat de zoon als agent van den vader sedert dien tijd zou hebben optreden, daar van het jaar 1879 alle volmagt door den vader was teruggenomen. Wanneer de heer B. Louw zelf in het Hof verscheen, zou hij niet kunnen zweren dat hij volmagt hield om wissels voor zijn vader te teekenen, en aan den eischer kon niet meer toegekend worden dan hetgeen de wet hem strikt toekende.

Adv. Maasdorp repliceerde, en bepleitte dat de heer Louw zijn zoon als het ware bedektelijk had erkend als zijn algemeenen agent, en dat deze steeds als zoodanig was opgetreden.

Het Hof verdaagde hierop om half vijf tot Maandag.

Reunie van Studenten te Stellenbosch.

(Van een Correspondent.)

Gelijk eens te voren bij gelegenheid van eene Sijnode, had er thans weer een reunie van studenten en oud-studenten van het Theologische Seminarie te Stellenbosch plaats. De oud-studenten waren uitgenoodigd de gasten te zijn van de tegenwoordige. Ook de Curatoren en de leden der Moderatuur hadden een invitatie ontvangen. Op Vrijdag avond begon de feestelijkheid, en waren er tegenwoordig, op eenige uitzonderingen na, al de predikanten, die reeds het Seminarie hadden verlaten. Benevens hen zag men er de drie Professoren, Di. Neethling, van Niekerk, Luckhoff, en A. Murray, sr. Van de oud-studenten merkte men er op Di. Olivier, van Bethulie, H. Bosman en A. Murray, beiden van Transvaal.

Men kwam in de groote zaal der jongelingsvereeniging bijeen. De zaal was versierd met bloemen, ook prijkte zij met de aanwezigheid van eenige jonge dames, die de behulpzame hand kwamen bieden bij de "teameeting" die er dien avond plaats had.

Ds. de Beer, de oudste of liever eerste student van het Seminarie, ageerde als voorzitter en kweet zich uitmuntend van zijne taak. Er werden "toasten" ingesteld, en de gehouden toespraken waren niet minder hartelijk dan dat zij geestig waren. Inderdaad de toon en stemming van al de verrigtingen getuigden van den naauwen band, die studenten en oud-studenten vereenigt. De eerste heilwensch werd ingesteld door Ds. de Vos, namelijk: "het Seminarium." Spreker zeide dat het hem een genoegen was, dezen heilwensch te mogen voordragen. Hij gevoelde zich nog student en van harte een met de tegenwoordige studenten. Zijn curatorschap zou nu dienstig kunnen zijn tot de verbinding van curatoren met de studenten. Prof. Marais, zijnde oud-student, verbond weer professoren en studenten onderling. Allen wenschen zij Gods zegen aan het Seminarie toe!—Student Strasheim beantwoordde dezen zegenwensch.

Ds. W. P. Rousseau, die: "de Curatoren" instelde, en beantwoord werd door Ds. Neethling, dacht dat een blik op de gebouwen, de bibliotheek, enz. genoegzaam zou zijn om dezen wensch met een warm gevoel te doen ontvangen worden bij al die aanwezigen. Curatoren waren de vaders der inrigting, zegen bekroone hunne verdere pogingen!

Door Di. Robertson en J. G. Krige werd ingesteld: "de professoren." De aanspraken van de eerstgenoemden getuigden van de hooge schatting, waarin de professoren staan. Deze laatste weer spraken op eene wijze, die geen twijfel overliet, of het gevoel van toegenegenheid was wederzijdsch.

Ds. Luckhoff stelde een zegenwensch op den Vrijstaat in, en zeide o.a., dat de moederkerk in de kolonie drie dochters heeft. Eene is klein, ziekelijk en wekt het medelijden der moeder op, die is Natal. De tweede dochter baart zorg, is stout, doet allerlei kromme sprongen,—die is de Transvaal; de derde of oudste dochter geeft veel genoegen en wordt, blijkens besluiten der Synode, nu betrouwd met werk, vroeger door de moeder alleen verrigt. Het antwoord door Ds. Olivier getuigde van de hartelijke gehechtheid aan het Seminarie, die er in den Vrijstaat te vinden is. Verdere heilwenschen waren:—

"De Transvaal" door Ds. Muller, beantwoord door Di. H. Bosman, en A. Murray.

"Natal" door Ds. P. D. Rossouw.

"De Voorzitter der studenten" en "de dames" door Ds. Roos.

"De afwezige Predikanten," door Prof. Hofmeyr.

"De Studenten en Predikanten naar den oorlog geroepen," door Prof. Hofmeyr.

De avond, zoo genoegelijk doorgebragt, kan niet anders dan strekken tot een hartelijk gevoel van eenheid en hereëniging tusschen studenten en oud-studenten.

Zaturdag werd er Conferentie gehouden in het Theologisch Seminarium. Het onderwerp van den ochtend was: "leven in Christus," en werd door Ds. de Vos ingeleid. Prof. Murray was voorzitter. Zeer innig, opwekkend was de aanspraak van ds. de Vos. In den namiddag hield het: "arbeiden voor Christus" de aandacht bezig. Prof. Marais ageerde als voorzitter, en Ds. Stegmann als referent. Tegelijkertijd waren in eene andere zaal van het Seminarie de predikants-vrouwen bijeen onder de leiding van Prof. Hofmeyr.

Laatstgenoemde gaf in den avond eenige mededeelingen van zijne reis. Daartoe waren ook vele vrienden van buiten af in de zaal der jongelingsvereeniging toegelaten. Het is niet noodig te zeggen, dat Prof. Hofmeyr de aandacht boeide. Hij heeft veel gezien, hij ziet dieper dan de oppervlakte, en hij ziet met een praktisch oog.

Op verzoek van de Studenten traden Proff. Murray en Marais 's Zondags voor hen op in de kerk.

Na afloop der ochtenddienst kwamen de burgers, die te velde trekken zullen, onder Kapitein Uijs in de kerk. Zij werden eerst door Ds. Neethling toegesproken, die aan ieder een N. Testament en gebedenboekje medegaf uit naam des kerkeraads. Daarna sprak Prof. Murray hun in 't Engelsch toe. Prof. Marais volgde. Prof. Hofmeyr sprak en bad hun des Heeren zegen toe in beide talen. Staande zong de gemeente het aloude: "dat 's Heeren zegen op u daal'!"

Het deed zonder twijfel menig jong hart goed, te worden toegeroepen door de achtereenvolgende sprekers: "God is ons eene toevlugt en sterkte;" "wees een goed strijder van Jezus Christus;" uw land, uw Heer zegt tot u: "staat, wederstaat, staat gewapend!" enz. De Heer hoore de gebeden voor de jongelingschap, en dan zal zij in elk opzigt een eer voor hun land zijn! De Engelsche dienst in den namiddag werd door Ds. de Beer waargenomen. En 's avonds stichtte Ds. J. H. Hofmeyr de gemeente.

Studenten en oud-studenten vereenigden zich in den avond tot een biduur onder de leiding van Ds. Muller.

Nog dient gemeld te worden, dat op Zondag morgen een aantal jongelingen bij de jongelingsvereeniging werden ingelijfd. Eerst werden er korte, maar hartelijke toespraken gehouden door Ds. Stegmann en Muller, waarna Prof. Hofmeyr, de President der Vereeniging, de namen der nieuwe leden voorlas, en hen met een gepast woord in den boezem der Christelijke Jongelingsvereeniging opnam.

Het moet een troost zijn voor ouders, die verre af wonen en hunne kinderen naar Stellenbosch zenden om hunne opvoeding te ontvangen, te weten dat hunne kinderen daar opgezocht en door godvreezende mannen, met een belangstellend oog, bewaakt worden. "De Heer zelf wake over en zegene Stellenbosch," bidt een ieder, die in ons land en volk belang stelt.

PIQUETBERG.

(Van een Correspondent.)

25 Nov. 1880

Hadden wij voor eenige dagen het verlies te betreuren van eenen vriend, die in den korten tijd, waarin hij zich onder ons bewogen heeft, zich zoo bemind wist te maken, dat zijn heengaan niet ligt uit ons geheugen gewischt zal worden, namelijk, wijlen Dr. Philips, eene andere droevige gebeurtenis van dien aard schokte hier heden ieders gemoed.

Het eenige zoontje en eenig kind van den heer A. Bisset is overleden.

De lieve Alexis, de eenige vreugd zijner ouders, de lieveling zijner schoolmakkers en van allen, die hem kenden, bezweek aan de gevolgen van diphterie.

Bij de eerste verschijnselen dier venijnige ziekte werden alle middelen aangewend en werd de hulp van verscheidene geneesheeren ingeroepen, en hoewel in den beginne geen gevaarlijk aanzien hebbende, nam dezelve in de laatste dagen zoo in hevigheid toe, dat alle hoop op herstel verloren ging en eindelijk de diep beklagenswaardige ouders daardoor van hun grootsten schat beroofd werden.

Wij treuren met de zwaar beproefde ouders en gevoelen met hen de scherpte der wonde aan hun harte toegebragt. Moge eene Hoogere Magt hen troosten en hun die kracht verleenen, welke alleen in staat is het smartelijk verlies met geduld en gelatenheid te dragen. Het is onze innige hartewensch. Het lijkje zal heden nacht naar de stad vervoerd worden om in den familie-grafkelder te worden bijgezet.

Speciale Goederen voor Heeren van Buiten.

Extra groote Baatjes en Kleederen van alle soorten. Witte en gekleurde Hemden, 15 tot 18 duim hals. Nachthemden. Fransche Vilten Hoeden, met Harde en zachte bollen. Extra qualiteiten en grootten van Stevels en Schoenen. De Heeren PACKHAM & CO., *hebben juist ontvangen een prachtigen voorraad Zwarte Lakensche Kleederen voor Heeren. "Standard" Pakhuizen, Adderleystraat, Kaapstad.*

De Ned. Geref. Kerk op de Diamantvelden.

Den volgenden brief van Prof. Marais, die in de Synode is voorgelezen, nemen wij wegens den belangrijken inhoud op:

STELLENBOSCH.

25 October 1880.

Waarde Broeder,—Gij wenscht dat ik, pas van de Diamantvelden teruggekeerd, u mijne bevindingen meedeel aangaande den toestand onzer kerk in die gewesten. Gaarne voldoe ik aan dat verzoek.

Ik behoef u niet te zeggen, wat aanleiding gaf tot mijne reis derwaarts. Dit slechts in 't voorbijgaan, dat ik mijne vacantiedagen elders had willen doorbrengen, en ook reeds schikkingen had gemaakt voor eene reis in andere streken des lands, toen het heengaan van Ds. Kuhn mij bewoog, de herderloozе gemeenten in Griqualand West op te zoeken. Met opene armen werd ik ontvangen, met groote vriendelijkheid bejegend, met belangstelling en, naar ik vertrouw, met zegen aangehoord. Voor de Diamantvelden geldt het bij uitnemendheid:—"De oogst is groot, de arbeiders weinige!—

Ik vond de gemeenten Kimberley en Dutoitspan sterk verlangend haar eigen leeraar te hebben, maar bevreesd dat, bij gebrek aan evangeliedienaren, bij vacaturen, die meer aantrekkelijkheid bezitten, geen beroep naar de Diamantvelden spoedig zou worden aangenomen. Algemeen erkende men de eigenaardige moeijelijkheden, verbonden aan een werkkring op de Velden; algemeen gevoelde men, dat die moeijelijkheden meer dan een zouden afschrikken om aldaar zijn arbeidsveld te zoeken; en toch meende men, dat een wakkere, ernstige leeraar in den toestand van zaken spoedig eene verandering ten goede zou kunnen te weeg brengen. De vraag echter was gedurig op de lippen:—"Van waar krijgen wij hulp? Zou de Kaapsche kerk niets voor ons kunnen doen?"

Deze vraag gaf aanleiding tot de zamenkomsten, waarvan verslag verscheen in "De Christen." De besluiten van die vergaderingen zijn, naar ik meen, reeds aan de Synode voorgelegd. Mijns inziens wordt het tijd, dat aan den tegenwoordigen toestand van zaken een einde komt. De gemeente is heden ten dage meer Congregationalistisch dan Presbyteriaansch: haar vrijheid kan bandeloosheid worden: leeraar en kerkeraad, door geen kerkelijk ligchaam gesteund, worden ten prooi gegeven aan invloeden, die schadelijk kunnen werken en groote oneenigheid teweeg brengen. Dit wordt erkend door velen, die met de geschiedenis van Kimberley, als eene gemeente onzer kerk, bekend zijn; dit wordt erkend door Vrijstaatsche leeraars,—zooals Ds. Fraser en Ds. van Wijk—die gedurig de Velden bezoeken en aan den zaken-toestand hunne aandacht hebben gewijd. Ja, zoozeer gevoelden deze laatsten de noodzakelijkheid van eene verandering, dat zij de opname der gemeenten in Griqualand West hartelijk hebben ondersteund. De letteren van Ds. van Wijk—de consulent *pro temp.*—sluit ik in. Is het niet ongerijmd eene independente Presbyteriaansche kerk op de Diamantvelden te hebben? Wij zijn niet gewaarborgd tegen buitensporigheden—de gemeente kan geheel afvallig worden, en wie zal haar keeren? Geen wonder dat aller oogen op onze Synode gevestigd zijn, en dat men antwoord verwacht op de vraag:—Wat zal de Kaapsche Synode doen?

Bedenk toch, gel. Broeder, dat buiten Kimberley en Dutoitspan, eene gansche wereld aan onze zorg zal worden toevertrouwd. Griqualand West is een uitgestrekte provincie, die hoe langer hoe meer door boeren in bezit genomen wordt. De bevolking groeit aan; plaatsen worden gedurig uitgegeven, of worden aangekocht en bewoond. En wordt er in de geestelijke behoeften van die leden onzer kerk niet voorzien, dan kunnen wij er op rekenen, dat er binnen weinige jaren een heidendom zal worden aangetroffen, waarover wij wel treuren zullen, maar waaraan wij met moeite paal en perk zullen stellen. Voor die honderden in Griqualand West moet er worden gezorgd, en wie kan beter zorgen dan de Synode van onze kerk?

De bevolking op de Diamantvelden is zoo wisselend, dat men moeijelijk een oordeel uitspreken kan over het heden der gemeenten, vergeleken met haar verleden. Mij trof het echter, dat er merkbare achteruitgang heeft plaats gevonden, sedert ik de Velden in 1874 bezocht. Toen was de Geref. kerk de bloeiendste.—Zij had een ruim kerkgebouw, zij had diensten in 't Nederduitsch en in 't Engelsch. Zij had talrijke opkomsten bij hare diensten, zij had eene welbezochte kerkschool.—In 1880 is de Geref. kerk het geringste onder de kerkgenootschappen. Presbyterianen, Episcopalen, Roomsch Katholieken, Wesleyanen hebben haar voorbij gestreefd. Al deze secten hebben prachtige kerkgebouwen, een aanzienlijk ledental, en meer dan één leeraar. De Wesleyanen hebben het in 't openbaar uitgesproken, dat zij "de beste hunner leeraren zullen afzonderen voor 't werk op de Diamantvelden." De Gereformeerde kerk integendeel laat de zaken zooals ze zijn. Of de gemeenten geholpen worden of niet; of zij voor- dan wel achteruitgaan, hoe weinigen bekommeren zich daarover. En mag het zoo blijven? Soms komt de gedachte bij mij op, dat onze kerkelijke organisatie te ingewikkeld is, te veel ruimte laat aan individuele willekeur, te weinig macht over hare leeraren en kerkeraden bezit. De Wesleyaansche Superintendent maakt *zijne* schikkingen, zendt *zijne* mannen, en deze gaan zonder te aarzelen. *Wij* durven niet een raad geven, of men beschuldigt ons van knoeijerij, en menige gemeente zoekt jaren te vergeefs naar hulp, omdat niemand haar helpen mag. Zou de Moderatuur der Synode niet meer macht kunnen ontvangen om handelend, ja gebiedend op te treden, waar.de nood dringt? In Schotland besluit de Ring, soms tegen den wensch van den beroepene, of hij gaan, dan wel blijven moet. 'Bij ons kiest de beroepene zelf en men ziet hem gaan—en niemand mag er iets tegen zeggen.

De Roomsche kork gaat met machtige schreden vooruit op de Velden. Ook daar spreidt zij haar net om de kinderen te gewinnen. Haar invloed op de jeugd is zeer groot: haar scholen zullen weldra volgen.

De Ritualisten hebben reeds bloeijende scholen, en onze eigene kinderen bezoeken die scholen en worden dus langzamerhand vervreemd van onze kerk.

De Presbyterianen tellen velen onzer leden onder hunne aanhangers: en van onze jongelingen sluiten ettelijken zich aan bij het zangkoor der Wesleyanen.

Verstrooid zijn de overigen des Zondags, en blijven zij niet geheel en al weg—en wie kan verwachten, dat zij des Zondags naar de kerk zullen opkomen, wanneer geen leeraar de diensten leidt—dan nog komen zij slechts in den morgen en bezoeken verder geen enkele godsdienstoefening. 't Is duidelijk te zien, dat velen het kerkgaan ontwend zijn geworden. Ja, ik trof er, bij huisbezoek, menschen aan, die maanden, misschien wel jaren, geen kerk hebben bezocht.

Ik moet eindigen. Vraagt gij mij wat er gedaan moet worden, ik zou het volgende aan de hand willen geven:

1. De Synode stelle eene commissie aan, om terstond na afloop der vergadering, de plaats te bezoeken en naar bewind van zaken te handelen. Aan haar worde volmacht gegeven eene gemeente te Griquastad te stichten, behoorlijke grenscheidingen te maken, en voorbereidende stappen te nemen tot de opname der drie gemeenten:—Griquastad, Kimberley, Dutoitspan, bij den eenen of anderen Ring.

2. De Synode drage aan eenige predikanten op, om terstond na de sluiting, of na de zitting der Commissie ter plaatse, beurtelings de Diamantvelden te bezoeken, herderlijk werk te verrigten, de gemeenten behoorlijk te organiseren, totdat Kimberley en Dutoitspan voorzien zijn van eigene leeraren.

3. De Synode richte een schrijven aan de kerk in den Vrijstaat, haar verzoekende eenige harer leeraren af te zonderen, om van tijd tot tijd onze leeraren af te lossen in hun werk op de Diamantvelden, zoolang namelijk, die gemeenten herderloos zijn.

Deze zijn mijne beschouwingen over de zaak. Bij het groot gebrek aan Evangeliedienaren zie ik duidelijk in, dat de Diamantvelden niet spoedig van leeraren zullen worden voorzien. Wij hebben het onze te doen om die gemeenten—hoe eer hoe liever—tegemoet te komen.

Na minzame groeten en met heilbede

Uw Broeder in den Heer,

J. MARAIS.

CORRESPONDENTIE.

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN.—RED.]

DE NORMAALSCHOOL.

24 November 1880.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—De buitengewone brief van den heer Elffers in uwe uitgave van den 24sten dezer eischt noode een antwoord van mij. Het stuk beantwoordt en weerlegt zichzelf.

Het eenige, dat aanmerking verdient is dit, dat de heer Elffers geen juist verslag geeft van de Vereeniging "Fraternitas." Om algenoegzame redenen, welke hem, zoowel als den studenten werden medegedeeld, verlangde ik dat het in die vereeniging verrigte werk—niet langzamerhand zou *te niet gaan*, zooals de heer Elffers zegt—maar *dadelijk ophouden*. Verder was het den heer Elffers en den studenten bekend, dat de Curatoren daarmede vrede hadden. Ik laat hieronder eene nota van den Scriba volgen, aantoonende dat zij daaromtrent geraadpleegd werden, zooals, natuurlijk, ook geschiedde met elk belangrijk onderwerp in het bestier van het Instituut.

Een Hollandsche bijeenkomst der studenten voor gebed en Bijbellessen heb ik altoos volgaarne aangemoedigd, en aan ieder der malkander opvolgende onderwijzers—den heer Elffers, den heer Gericke en den heer Pienaar—heb ik gezegd, dat zulk eene bijeenkomst best zou kunnen geregeld worden door de studenten zelven, doch dat het hun vrijstond nu en dan tegenwoordig te zijn om hun steun en aanmoediging te geven. Met dit verlof is het daarom niet waar, dat ik den heer Elffers verbood ooit weder tegenwoordig te zijn bij het biduur.

De heer Elffers meldt niet, dat hem altoos "tot den laatsten dag" toe, een uur in elke week werd toegewezen voor Bijbelonderrigt aan de studenten.

Er konden vele harde dingen gezegd worden aan den anderen kant der zaak, doch ik zal dat laten en den heer Elffers wat consideratie betoonen.

De Uwe,

J. R. WHITTON.

De Ondergeteekende, Secretaris van de Curatoren der Normaalschool, verklaart hiermede, dat de Curatoren geraadpleegd werden door den Rector met betrekking tot de zaak in zijnen brief genoemd, en dat zij, om voor hen voldoende redenen, met den heer Whitton ten volle zich vereenigden. Ook waren de Curatoren bekend met het feit, dat de heer Elffers een uur per week bleef behouden voor Bijbel-onderwijs aan de kweekelingen.

Namens de Sub-commissie der Curatoren,

A. D. LUCKHOFF.

Kaapstad, 24 Nov. 1880.

DE HOPESTADSCHE GEMEENTE.

OPEN BRIEF AAN DE GEMEENTE HOPESTAD.

Geliefde Gemeente!—In de buitengewone omstandigheden, waarin ik mij thans tegenover U bevind, gevoel ik er innig behoefte aan, om aan u dit schrijven te rigten.

Gij zult het zeker met gemengde gewaarwordingen vernomen hebben, dat ik besloten heb om (D. V.) tegen het einde des jaars onder zekere voorwaarden den herderstaf onder u neder te leggen. Hoe smartelijk het mij was, welk een bittere strijd het mij kostte, innig verbonden als ik mij aan u gevoel, om tot dit besluit te komen, kunt gij licht begrijpen. Zeer zou het mij spijten, zoo ik nog bovendien in dezen door u verkeerdelijk beoordeeld of misverstaan werd. Vandaar, dat ik de gelegenheid te baat neem om u op deze wijze met een enkel woord te verklaren, wat mij tot dezen stap bewogen heeft.

Met smart heb ik het moeten ondervinden, dat terwijl er degenen waren, die met mij meenden, dat wij in de laatste dagen een tijd van rijken zegen (vooral op het dorp) genoten hebben, in verband met eene werkzaamheid, ter redding van dronkaards, er aan de andere zijde velen waren van degenen, die ik liefheb en acht, die met het een en ander, vooral in verband met mijne persoonlijke werkzaamheid in de zaak, als uw Leeraar, uiterst ontevreden waren. En hoewel ik, zooals gij weet, nimmer eenigen maatregel heb willen invoeren, waardoor er eenige verandering zou gemaakt worden, hetzij in den Avondmaalswijn of in eenig ander iets, met betrekking tot de zaak, en ook nimmer mijne eigene gevoelens, naar ik mij bewust ben, aan iemand ter wereld heb willen opdringen, maar slechts voor mij de vrijheid geëischt heb van naar mijn geweten te denken en te handelen, waar ik zielen redden kan, zijn er toch de allervreemdste geruchten aangaande mij in de gemeente verspreid geworden, geruchten, die vele gemoederen geschokt hebben en groote verbittering bij velen, mij dierbaar, hebben veroorzaakt. Hoe dit aldus gekomen is, waarom mijn Vader in de hemelen dit toegelaten heeft, kan ik niet verstaan. Toch is het zoo, dat de verwijdering zoo groot geworden is, dat het niet mogelijk scheen eene verzoening tot stand te brengen. Gaarne had ik alles daarvoor willen opofferen, lief als ik u heb, als mijne gemeente. God is getuige, en gij zijt het, geliefde gemeente, hoe ik nu drie jaren lang, met mijne beste krachten, u onvermoeid heb gediend. Mijn ijver is in dit opzigt niet verminderd. Doch juist omdat ik u liefheb en uwe hoogste belangen bedoel, kan ik het niet uit het oog verliezen, dat onder bovengenoemde omstandigheden mijn verdere arbeid onder u niet meer zijn kan, voor velen onder u minstens, wat die behoort te zijn, en dat daardoor, zooals de zaken nu staan, eene onvermijdelijke scheuring zou ontstaan, die zoowel van diegenen die uitgaan, als voor diegenen, die achterblijven, uiterst schadelijk en nadeelig zijn zou. Dat zoowel uwe geestelijke als uwe eeuwige belangen daardoor onberekenbare schade zouden lijden, behoef ik u niet te zeggen. En hoe zou ik het kunnen aanzien, dat het daartoe bij u komen zou, waar ik zulk een toestand van zaken eenigzins zou hebben kunnen voorkomen? Bitter genoeg heeft mijn hart getreurd over den toestand, waarin gij reeds in de laatste dagen verkeerd hebt. En nu, waar niet door mijn toedoen, maar door bemiddeling van eenige mijner broeders Evangeliedienaars, het mij eenigzins mogelijk gemaakt werd, om (wat het tijdelijke aangaat) te kunnen besluiten tot dezen stap, wat kon ik anders doen geliefde gemeente! dan om, hoe zwaar het mij ook zij, hoe zeer ik ook opzie tegen de ure van scheiding, toch te besluiten, om mijn ontslag bij u te vragen? Ik heb getracht (naar ik met alle bescheidenheid meen) voor uwe beste belangen, gedurende den tijd, dien het den Heer behaagd heeft, mij onder u te laten, al mijne krachten op te offeren. Ik wil u, is 's Heeren naam en om 's Heeren wil, in uw belang mij ook nog deze dure opoffering getroosten. Ik wil gelooven, hoe onverklaarbaar het mij ook zij, dat deze de weg des Heeren is, waarlangs Hij ons leidt, en dat Hij ons na dezen zal laten verstaan, waarom hij aldus met ons gehandeld heeft. Ik wil stil op hem wachten, vertrouwende, dat het goede zaad, dat ik dan toch ook onder u heb mogen zaaijen, hoewel menigmaal met zuchten en in tranen, nog de gezegendste vruchten voor de eeuwigheid dragen zal, en dat het Hem verder genadiglijk behagen zal, mij te gebruiken in Zijnen wijngaard, daar waar Hij mij noodig heeft. Ik zal steeds in liefde aan u blijven gedenken en wil hopen en vertrouwen, dat deze donkere weg des Heeren ook met u, geliefde gemeente, hierna blijken zal tot rijken zegen voor de gansche gemeente geweest te zijn.

Met toebidding van 's Heeren rijksten zegen over u, uw liefhebbende in den Heere,

W. P. ROUSSEAU.

Kaapstad, 23 Nov. 1880.